

1 ponedjeljak, 25.09.2006.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 [Svjedok ulazi u sudnicu]
5 ... Početak u 09.04h
6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo tajnice, molim Vas najavite
7 predmet.
8 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro časni Sude, ovo je
9 predmet IT-05-88-T, *Tužilac protiv Vujadina Popovića i ostalih*.
10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala. Dobro jutro i Vama.
11 Uobičajena informacija optuženima, ako imate bilo kakvih problema sa
12 prevodom, molim Vas recite mi. Vidim da nema značajnijeg odsustva u timovima
13 Odbrane. U Tužilaštvu gospodin McCloskey i gospodin Nicholls. Mislim da
14 možemo početi.
15 Dobro jutro, pukovniče.
16 SVJEDOK: [simultani prevod] Dobro jutro.
17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nadam se da ste imali dobar vikend.
18 SVJEDOK: [simultani prevod] Hvala.
19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi ćemo se potruditi da privedemo
20 kraju Vaš iskaz što je ranije moguće.
21 SVJEDOK: PIETER BOERING [nastavak]
22 [Svjedok odgovara putem prevodioca]
23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne izgledate baš uvjereni.
24 SVJEDOK: [simultani prevod] Pa, vidjet ćemo.
25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam.
26 Ko je sljedeći? Da li ćete slijediti isti redoslijed kao ranije,
27
28
29
30

1 gospodin Meek?

2 G. MEEK: [simultani prevod] Da, sa ovim svjedokom, časni Sude.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, Hvala.

4 G. MEEK: [simultani prevod] Hvala lijepo.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodin Meek, zajedno sa gospodinom

6 Ostojićem, brani pukovnika Bearu.

7 Unakrsno ispituje g. Meek:

8 G. MEEK: [simultani prevod]

9 P: Dobro jutro, gospodine. Kako ste?

10 O: Dobro, hvala.

11 P: Da li ste imali dobar vikend?

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne biste trebali da ponavljate moja

13 pitanja, gospodine Meek.

14 G. MEEK: [simultani prevod] Pa, to je bilo tako dobro pitanje.

15 Bila bi mi potrebna pomoć sa grafoskopom. Neću dati broj za zapisnik,

16 jer je obilježen, dokument obilježen u identifikacione svrhe. To je kopija

17 zabilješki na koje se svjedok pozivao tokom svog iskaza i ja ću zamoliti da

18 se stranica broj 1 stavi na grafoskop.

19 P: Pukovniče Boering, ja sam na grafoskop stavio kopiju Vaših

20 zabilješki u rukopisu, barem ja smatram da je to tô. Je li to tačno?

21 O: Tako je.

22 P: Ovo je prva stranica tih zabilješki, je li tako?

23 O: Tako je.

24 P: Da li ste Vi ove zabilješke napravili 14. septembra 2006. godine?

25 O: Neke od njih da, druge kada sam bio sam u čekaonici i tu sam

26 zabilježio neka imena da bi jednostavno ubrzao stvari, ali neka nisam. To su

27

28

29

30

1 samo zabilješke. One se ne pojavljuju ni u kakvom logičnom redoslijedu. Vi
2 ste tražili kopiju, možete se njome poslužiti, ali ja sam to koristio da bih
3 brže napredovao u stvari, u svjedočenju, a to nije nikakav pravi dokument.

4 P: Pa, vidim gore piše 14. septembar, u gornjem lijevom uglu, da li
5 to vidite?

6 O: Da, vidim.

7 P: To je datum na prvoj stranici. Da li ste Vi tada napravili te
8 zabilješke? Da li se toga sjećate, gospodine?

9 O: To je moguće, ali stranica koju ja imam pred sobom počinje 25.
10 septembra i piše, na njoj piše: "Drugi branitelj, gospodin Meek".

11 P: To je u redu, mada mene ne interesuju današnje zabilješke, mada će
12 me možda interesovati. Mene interesuje ono što je na grafoskopu. Da li
13 vidite to pred Vama, na desno ili na ekranu?

14 O: Vidim.

15 P: Te zabilješke ste Vi napravili tokom pripremnog razgovora sa
16 gospodinom McCloskeyem iz Tužilaštva, je li tako?

17 O: To je dijelom tačno, dijelom nije.

18 P: Hvala. Da pogledamo odmah broj 6. Nisam siguran da je broj 6 na
19 grafoskopu. A, sad je tu. Na broju 6 čini se da ste Vi u Vašem rukopisu
20 napisali Beara. Je li tako?

21 O: Tako je.

22 P: A onda pored toga mislim da piše sastanak, na engleskom i
23 podvučeno dva puta?

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da, tako je.
- 2 P: A onda desno, čini mi se da piše mart, april. Linija ispod marta,
3 a iznad aprila, pa je to zaokruženo. Je li to tačno?
- 4 O: Mart, april.
- 5 P: I to je zaokruženo, je li tako?
- 6 O: Da.
- 7 P: Ispod toga piše maj/juni. Je li to tačno?
- 8 O: Tako je.
- 9 P: Desno piše McCloskey i to je podvučeno. Je li to tačno?
- 10 O: To ne mogu da pročitam.
- 11 P: Ne možete čitati svoj vlastiti rukopis, gospodine?
- 12 O: Ne. Zaista ovo sad ne mogu pročitati. Pogledaću original ako
13 želite da znate.
- 14 Ne, ne mogu čak ni svoj rukopis u originalu da čitam.
- 15 P: Ali složit ćete se sa mnom da ovo izgleda kao veliko slovo "M", pa
16 malo "c", pa onda veliko "C" i tako dalje u imenu McCloskey?
- 17 O: Zaista ne mogu to da tvrdim.
- 18 P: A zašto je zaokružen maj/jun? Ne, izvinjavam se, mart/april, ako
19 mi to možete reći?
- 20 O: Ne. Bio je sastanak krajem marta, početkom aprila i to je način da
21 se to zabilježi na brzinu. I pretpostavljam da sam ja to uradio tokom jedne
22 od pauza u prostoriji u kojoj sam čekao i tu sam se obično pripremao da bih
23 se sjetio nečega što se desilo.
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: A sasvim desno imate nešto što liči na zgradu. Da li možete da
2 pročitate svoj rukopis u toj bilješki?

3 O: Ne.

4 P: Da li tu piše vojni personal, vojno osoblje?

5 O: Ne.

6 P: To je na engleskom, zar ne?

7 O: U ovom trenutku ne mogu to da pročitam. Zaista se ne igram s Vama,
8 ali ja sam to pisao jako brzo, možda da bih organizovao svoje vlastite misli
9 i sada se jednostavno toga ne sjećam.

10 P: Da li ste Vi imali Vaš pripremni razgovor 14. septembra sa Peterom
11 McCloskeyem u Tužilaštvu?

12 O: Ne sjećam se tačnih datuma više, ali prije približno dvije
13 nedjelje, to je bio četvrtak i petak, mislim da sam tada bio ovdje. Tako da,
14 ako bih pokušao da izračunam unazad, vjerovatno bih mogao da se sjetim da je
15 to 14. Moguće da je 14.

16 P: Mene u stvari ne interesuje sami datum, ali da li je Peter
17 McCloskey bio taj ko je vodio pripremni razgovor sa Vama prvog dana?

18 O: To nije bilo s njim, ne. On se samo kratko pozdravio sa mnom, a
19 kasnije sam prepušten nekom drugom.

20 P: Kada ste se pozdravili kratko sa Peterom McCloskeym, ili kada su
21 Vas prepustili nekom drugom, da li Vam je rečeno da McCloskey želi da Vi
22 pomenete Ljubišu Bearu u svom iskazu?

23 O: Ne, to nije uopšte pominjano. On se sa mnom samo kratko pozdravio
24
25
26
27
28
29
30

1 i rekao da mu je drago da sam došao i onda me prepustio nekome drugom. Ne
2 sjećam se ničega više.

3 P: Molim poslužiteljicu da nam pokaže sljedeću stranicu da pogledamo
4 zabilješku pod brojem 9. Pukovniče, ja ću Vas samo pitati da li možete da
5 pročitate svoj rukopis pod brojem 9?

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, pošto je ovo važno.
7 Na stranici 22, prethodna... red 22, prethodna stranica, stranica 5, pitanje
8 gospodina Meeka bi trebalo da bude, "Vi ste pomenuli Bearu", a ne "maurz" u
9 Vašem iskazu, jer "maurz" ne znači ništa.

10 G. MEEK: [simultani prevod] To je tačno, časni Sude.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To je vrlo značajna izmjena koju
12 treba napraviti u transkriptu.

13 G. MEEK: [simultani prevod] To je tačno, časni Sude, i ja zaista
14 cijenim što ste ukazali na to.

15 P: A sada da se vratimo na stavku 9 koju ste zaokružili tokom Vaših
16 zabilješki, na koje ste se pozivali tokom glavnog ispitivanja.

17 O: Da. Vidim to.

18 P: Na ovom papiru piše 15. septembar. Je li tako? Mislim da je to
19 nešto malo niže dole, pukovniče Boering.

20 O: Na mom originalnom primjerku ne piše 15. septembar. Ništa ne piše
21 tako.

22 P: U pravu ste. To je na 4. stranici. Sad ćemo to ostaviti po strani.
23 Da li možete da pročitate šta je zapisano pod brojem 9 koji je zaokružen? To

24

25

26

27

28

29

30

1 je Vaš rukopis.

2 O: Da. Tu piše: "Tri sastanka u 'Fontani', 11 i 12. 11/12", i poslije
3 toga piše: "Pročitati".

4 P: U redu. Hvala.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mogu li Vam ja postaviti pitanje,
6 pukovniče? Ovo su zabilješke koje ste Vi za sebe pripremali kako biste
7 ubrzali ovaj iskaz. A zašto ste ih onda pripremali na engleskom, a ne na
8 Vašem maternjem jeziku?

9 O: Pa, nekad sam pisao na engleskom, nekad sam pisao na holandskom.
10 Ja saradujem sa jednim holandskim generalom i isto nekad s njim razgovaram
11 engleski, nekad s njim razgovaram holandski. To se, to je izmjenjivo, tako
12 da prelazim s jednog jezika na drugi.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

14 G. MEEK: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

15 P: Sad ćemo pogledati posljednju stranicu koju ste napravili do sada,
16 jer mi smo napravili kopije prošle sedmice i tu piše: "15. septembar, 0900
17 Julian." Da li vidite to?

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Molim da stavite na grafoskop,
19 gospođo poslužiteljice.

20 G. MEEK: [simultani prevod]

21 P: Pukovniče Boering, vjerovatno ste se sastali sa Julianom iz
22 Tužilaštva, 15. septembra, za nastavak svog pripremnog razgovora, je li
23 tako?

24 O: Pa, to je savršeno moguće. Pretpostavljam da je to tako.

25 P: Molim Vas pogledajte desno osobu koja Vas je ispitivala tokom
26
27
28
29
30

1 glavnog ispitivanja. Da li se sjećate da li ste se s njim sastali 15.
2 septembra ili bilo kada prije Vašeg direktnog svjedočenja, glavnog
3 svjedočenja?
4 O: Naravno.
5 P: A zašto onda kažete da je to potpuno moguće?
6 O: Pa, da se vratimo na 14. i 15., morao bih da pogledam svoj
7 dnevnik, da tačno znate, pa da pogledamo šta se desilo u četvrtak i petak.
8 P: Pa, to ćemo možda pogledati malo kasnije, ali dajte sada da vidimo
9 prvu stranicu. Ako to preletite pogledom na trenutak, gospodine Boering, ja
10 Vam tvrdim da je ovo tačno skica Vašeg glavnog ispitivanja, zar ne?
11 O: Vidim da tu postoji određeni obrazac.
12 P: I da li je to obrazac koji Vam je sugerisalo Tužilaštvo, ljudi s
13 kojima ste se Vi sastali tokom pripremanja, tokom pripremnog razgovora u
14 pripremi Vašeg svjedočenja na sudu? Je li tako?
15 O: Pa, temama smo se bavili na taj način.
16 P: Molim Vas, recite mi koji od članova Tužilaštva Vam je tada rekao
17 da treba da svjedočite o pukovniku Beari, kada budete davali iskaz?
18 O: Niko to nije rekao.
19 P: Hvala gospodine. Neće nam više trebati grafoskop za sada.
20 Pukovniče Boering, tokom glavnog iskaza Vi ste govorili o strukturi
21 Holandskog bataljona III. Da li se sjećate tog dijela Vašeg iskaza?
22 O: Da.
23 P: Možete li nam dati pregled toga kako je izgledala struktura
24 Holandskog bataljona, a počite od glavnog komandanta?
25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ja mogu na trenutak intervenisati? Da
26 li postoji dokument koji bi pokazao cijelu strukturu, a koji bi mogao da
27
28
29
30

1 nam pomogne da to pratimo? Jer ako postoji, to bi moglo da pojednostavi
2 stvari.

3 G. MEEK: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da ne postoji. On je
4 govorio o Karremansu, Frankenu. Ja samo želim da to brzo pregledamo.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali mi bismo mogli bolje to da
6 pratimo.

7 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Časni Sude, ja nemam pri ruci to.
8 Nisam čak ni siguran da imamo takav dijagram.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Izvolite, nastavite,
10 gospodine Meek.

11 G. MEEK: [simultani prevod]

12 P: Pukovniče Boering, potpukovnik Karremans, koji je bio glavni, on
13 je bio glavni čovjek tamo, je li tako? Ako se sjećate?

14 O: Pa naravno.

15 P: U redu. Da li je on imao zamjenika komandanta?

16 O: Da. On je imao majora Frankena, to mu je bio lokalni zamjenik.

17 P: Pukovniče, pa recite nam onda ko je onda bio ispod Frankena?

18 O: Da, to Vam mogu reći. Da li želite to da znate?

19 P: Želim samo da znam njihova imena i ko su oni bili.

20 O: Pa, bio je major Ferhagen /fon./, on je bio na čelu operacija,
21 zatim bio je neko ko je bio odgovoran za dva dijela bataljona, to je bio
22 kapetan De Haan /u engleskom transkriptu: "Weaver /phoen"/, zatim je bio
23 kapetan Voerman /fon./ /u engleskom transkriptu: "Foreman"/ koji je bio

24

25

26

27

28

29

30

1 zadužen za kadrove, zatim kapetan Hrun /?Groen/ koji je bio u Srebrenici,
2 koji je bio zadužen za održavanje mira, zatim kapetan Matajsen
3 /?Matthijssen/ koji je bio u Potočarima, i zatim je bio komandant za
4 osoblje, major van Beeren. To su sve imena.

5 P: Vi ste bili oficir za vezu, je li tako?

6 O: Ja sam bio S5-oficir za vezu.

7 P: A ko je Vama bio direktno nadređen?

8 O: Pa, to je bio potpukovnik Karremans.

9 P: I kada ste Vi podnosili izvještaje, podnosili ste direktno
10 Karremansu, a ne zamjeniku komandanta Frankenu, je li tako?

11 O: Pa, nekada sam podnosio izvještaje preko majora Frankena, a nekad
12 direktno Karremansu, zavisi koliko je Karremans bio zauzet, od toga je
13 zavisio postupak podnošenja izvještaja. Major Franken je takođe bio na čelu
14 logistike. A prvi dio mog posla koji se odnosio na zahtjev muslimanskog
15 stanovništva za bolnice, škole i sličnu brigu, mi smo prvo ispitivali da li
16 možemo da organizujemo tu logistiku, a onda bi major Franken dobio taj
17 zadatak. Prije nego što bih ja podnio izvještaj potpukovniku Karremansu, ja
18 bih prvo provjerio sa majorom Frankenom da li mi možemo to da organizujemo.

19 P: Da li ste Vi imali svakodnevne sastanke u tom periodu od januara
20 1995. do jula 1995., a pod tim mislim svakodnevne sastanke u Vašem
21 Holandskom bataljonu?

22 O: Da. Jutro bi počelo oko pola 8.; štab bi se okupio i mislim
23 poslijepodne oko 3, pola 4, manja grupa iz štaba bi razmotrila događaje
24 tokom dana.

25

26

27

28

29

30

1 Obično je tu bio potpukovnik Karremans, major Franken i ja i možda još
2 dvojica ili trojica.

3 P: Da li ste Vi i ostali, ili su ostali, pravili izvještaje nakon tog
4 sastanka u tri sata ili 3 sata i 30, i to svakodnevne izvještaje?

5 O: Ja sam podnosio pismene izvještaje nadređenim u Tuzli jednom
6 sedmično, a nas petorica smo usmeno podnosili izvještaje ili smo zapisivali
7 u jednu malu bilježnicu ono što se dešavalo. Bataljon je pravio dnevne
8 izvještaje o situaciji i slao nadređenim, a ponekad bi bio neki paragraf
9 koji bi se ticao oficira za vezu i onda bi se od mene tražilo da provjerim
10 da li je to tačno.

11 P: Ko je bio oficir ili osoba koja je, koja se brinula za tu malu
12 bilježnicu u koju ste zapisivali ono što se svakodnevno dešavalo?

13 O: Nije bila osoba koja bi bila odgovorna za čuvanje toga i
14 zapisivanje za mene. Obično je bio neko ko je išao sa mnom i to je bio
15 vodnik Raven i on je obično bilježio i nešto o svom vlastitom radu, tako da
16 na sastancima gdje smo bili zajedno, obično bih ja razgovarao, a on bi
17 bilježio, vodio zabilješke, a onda bismo poslije sastanka to pogledali.

18 P: Vi niste uništili ovu beležnicu? Sačuvali ste je?

19 O: Kada sam se vratio u Kladanj nisam imao puno dokumenata sa sobom.
20 Imao sam samo jednu majicu, neke pantalone i pištolj, ali ne i sve svoje
21 stvari, one su mi poslate kasnije, a neke stvari su nedostajale. U svakom
22 slučaju, više nemam beleški iz tog perioda.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li Vam je poznato, pukovniče Boering, šta se dogodilo sa svim
2 svakodnevnim izveštajima koji su slani u Tuzlu iz Holandskog bataljona III?

3 O: Nije mi poznato.

4 P: Pukovniče Boering, tokom glavnog ispitivanja Vi ste govorili o dva
5 sastanka sa gospodinom Bearom. Je li to tačno? Sećate li se toga dana? Znam
6 da je glavno ispitivanje bilo prošle nedelje.

7 O: Da, sećam se toga, a takođe je to zabeleženo i u mojim beleškama
8 koje ste pomenuli.

9 P: Prošle nedelje Vi ste svedočili da ste se mnogo bolje sećali 1995.
10 godine, nego što je to slučaj danas. Je li to tačno?

11 O: Ako govorimo o stvarima koje su se tada dogodile, ima mnogo stvari
12 kojih sam se tada sećao i kojih se i sada sećam. Savršeno se sećam šta se
13 dogodilo juče.

14 P: Da li se sećate da ste prošle nedelje pod zakletvom svedočili da
15 sećanja čile i da ste se bolje sećali toga šta se dogodilo 1995. godine, od
16 januara do jula 1995. godine, nego prošle nedelje, na primer?

17 O: Ne znam da li je ovo pitanje dobro formulisao, ali ovde, ja ga
18 slušam i meni zvuči nelogično.

19 P: Dozvolite mi da reformulišem. Da li verujete da je Vaše sećanje o
20 događajima o kojima Vas je Kancelarija tužilaštva dovela da svedočite, bolja
21 danas, nego 1995. godine, odmah nakon što su se ovi događaji odigrali i dok
22 su Vam još bili sveži u pamćenju?

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Meek, ovo previše dugo
24 traje. Predlažem da ne govorite okolo-naokolo. Ukoliko želite da suočite
25 svedoka sa nekim izvorom, uradite to neposredno.

26

27

28

29

30

1 Postupite kao što je to učinio gospodin Nicholls tokom glavnog ispitivanja i
2 onda postavite pitanje u vezi sa tim koliko je pouzdano sećanje.

3 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Mislim da na strani 12, red 8, da se
4 svedok svedočio /prevod engleskog transkripta: "složio"/sa ovim /prevod
5 engleskog transkripta: "prijedlogom"/.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali takođe je osporen način na
7 koji je postavljeno pitanje.

8 G. MEEK: [simultani prevod] U redu je, sudije, gospodine
9 predsedavajući. Mislim da smo se složili da ćemo nastaviti.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda Vas molim da nastavite.

11 G. MEEK: [simultani prevod] Želeo bih da se svedoku pokaže dokazni
12 predmet 2 D0004. Za zapisnik, ovo je izjava svedoka od 28. septembra 1995.
13 godine. Izjavu je dao Kancelariji tužilaštva. Intervju je održan, je vodila
14 Erma Oosterman.

15 P: Pukovniče, Vi ste pregledali sve svoje pismene izjave pre nego što
16 ste došli ovde da svedočite, je li tako?

17 O: Predate su mi sve izjave da ih pročitam, ali ja ih nisam sve
18 pročitao. S obzirom na to da je dokumentacija vrlo obimna, morao sam da
19 prelistavam vrlo brzo, veliki broj dokumenata.

20 P: Dokazni predmet 2 D004 /u engleskom transkriptu: "D0004"/ ima
21 svega osam strana ili devet. Da li ste ga pročitali? To je Vaša prva izjava
22 pred Kancelarijom tužilaštva.

23 O: Da. Pročitao sam ga. Pregledao sam ga.

24 P: Da li biste, molim Vas, mogli da mi pokažete kada ste,
25
26
27
28
29
30

1 u svojoj prvoj izjavi Tužilaštvu, 28. septembra 1995. godine, otprilike tri
2 meseca nakon događaja, dok ste ih se još sećali, gde se makar jednom pominje
3 gospodin Beara?

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislím da treba dati primerak ove
5 izjave svedoku.

6 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Imam spremne kopije ako su Vam
7 potrebne.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Želite li da pogledate kopije
9 gospodina Meeka?

10 SVJEDOK: [simultani prevod] Ukoliko se tačno sećam ovog prvog
11 ispitivanja, verujem da ga je vodila gospođa Oosterman. Ispitivanje se
12 uglavnom koncentrisalo na silovanja i zlostavljanje žena. Na to se
13 koncentrisalo ispitivanja. Dakle, to nije bilo jedno detaljno ispitivanje,
14 već se koncentrisalo na ona nedela koja sam video. Ja ga se tako sećam.
15 Možda bi trebalo da pročitam izjavu da bih je se tačno prisetio, međutim
16 samo ispitivanje uvek odražava to šta mu je zapravo namena.

17 P: U redu pukovniče. Da pogledamo tu izjavu. Strana broj 2 u izjavi
18 svedoka, gde, to zapravo strana na kojoj počinjete izjavu. Molim Vas samo da
19 je pregledate. Govorite o ljudima sa kojima ste stupali u kontakt i sa
20 kojima ste održavali kontakt, kako sa srpske strane, tako sa muslimanske
21 strane. Je li to tačno?

22 O: Tačno je.

23 P: Govorite o Živanoviću, Nikoliću, Šarkiću, Vukoviću. Je li to
24 tačno?

25

26

27

28

29

30

1 O: Tako je, tako piše.

2 P: Ja sam već na drugoj strani, ali ne vidim da piše išta o
3 silovanjima. Vidite li Vi nešto?

4 O: Sećam se da je to bila svrha istrage. Možda sam to čuo u uvodnom
5 izlaganju pre ispitivanja. To je bilo davno.

6 P: Možda mislite na neku drugu izjavu. Je li to moguće?

7 O: Ne, ne mislim da je to slučaj.

8 P: U redu. Da pređemo na sledeću stranu. Tada govorite o kontaktima
9 koje ste imali sa muslimanskim vojnicima, je li tako? Naserom Orićem,
10 Ramićem, Ekremom, Zulfom. Da li vidite to?

11 O: Da, vidim.

12 P: Onda govorite malo o gradonačelniku i zameniku gradonačelnika
13 Srebrenice, je li to tačno? Gledam stranu broj 4.

14 O: Da, tačno je.

15 P: Sada gledam stranu 5. Odlazite na sastanke u hotelu "Fontana". Je
16 li to tačno? Na strani broj 6 i dalje govorite o sastancima. Je li to tačno?

17 O: Da. Tačno je.

18 P: Strana 7, i dalje govorimo o sastancima. Vi se vozite nazad u
19 Bratunac i sprovodi se evakuacija. Je li to tačno?

20 O: Tačno je.

21 P: Strana 8, ova Vaša izjava se završava na strani 9, i tu je reč o
22 tome kako Vi odlazite zajedno sa kolonom, a Vas iskrcaju u blizini Kladanja.
23 Da li to vidite na poslednjoj strani?

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da.
- 2 P: Meni se čini da Vam je gospođa Oosterman postavila mnogo pitanja o
3 različitim vojnicima iz vojske Armije Bosne i Hercegovine i srpske vojske.
4 Je li to tačno?
- 5 O: Vidim ono što sam u to vreme izjavio i šta su bila pitanja. Da.
- 6 P: Složili biste se sa mnom da je Vaše sećanje događaja i učesnika u
7 ovim događajima bilo mnogo svežije u Vašem sećanju u septembru 1995. godine,
8 nego 1998. godine ili 2000. ili čak prošle nedelje. Da li bi bilo tačno to
9 izjaviti?
- 10 O: Da. 1995. godine se bolje sećam događaja nego 1998. ili 2000.
11 godine.
- 12 P: Hvala Vam. Da ponovim još jednom. U svojoj prvoj izjavi Tužilaštvu
13 iz 28. septembra 1995. godine, Vi ni jednom niste pomenuli pukovnika Bearu.
14 Je li to tačno?
- 15 O: Ne vidim to u ovom tekstu, ne.
- 16 P: Hvala Vam. Vi ste referisali više puta i podnosili izjave
17 holandskoj vojsci i Vladi. Je li to tačno?
- 18 O: Da.
- 19 P: Da li ste smatrali da je potrebno da pregledate ove izjave pre
20 nego što ste došli ovde da date iskaz?
- 21 O: Pre nego što sam došao ovde, zamolio sam Tužioca da mi osveži
22 pamćenje. Bio sam u prilici da ovde pregledam neka dokumenta, ali takođe sam
23 pregledao i izvesna dokumenta iz Holandskog državnog instituta za ratnu
24 dokumentaciju.
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Hvala Vam, pukovniče za ovaj odgovor. Nijednom od svojih
2 referisanja holandskoj Vladi, nijednom niste pomenuli gospodina Bearu. Je li
3 to tačno?

4 O: Zaista ne znam.

5 P: Neću više na ovo pitanje da trošim vreme, ali reći ću Vam nešto,
6 pukovniče. Daću Vam kopije svih izjava koje ja imam. Daću Vam ih tokom
7 pauze. Pročitajte ih, i ako grešim, molim Vas to mi recite. Da li bi to bilo
8 pravično?

9 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Prigovor.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nismo Vam dali dozvolu da govorite,
11 gospodine Nicholls.

12 Pukovniče, kakav je Vaš stav o tezi koju je izneo gospodin Meek?

13 SVJEDOK: [simultani prevod] Pa, ja se pitam da li je on imao u svom
14 posedu sve izjave koje sam ja dao holandskom Ministarstvu odbrane ili Vladi.
15 Ako je voljan da mi ih preda, meni će biti drago da pogledam i da vidim da
16 li je dokumentacija koju on ima potpuna, ali nisam siguran da je to tačno.
17 Ja sam dao toliko veliki broj izjava od kojih su neke bile date na
18 zatvorenim sednicama.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Da li to predstavlja odgovor na
20 Vaše pitanje, gospodine Meek?

21 G. MEEK: [simultani prevod] Da, časni Sude. Biće mi zadovoljstvo da
22 predam svedoku sve dokumente od holandske Vlade koje sam dobio od
23 Tužilaštva. Iskreno, ne znam da li imamo sve u svom posedu.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koliko dugo onda treba da traje
2 pauza.

3 G. MEEK: [simultani prevod] Pa, otprilike istu količinu vremena. U
4 pitanju su kratke izjave, duge su svega stranu ili dve.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Recite nam onda koliko je potrebno
6 da traje.

7 G. MEEK: [simultani prevod] Ne, nisam mislio da sada idemo na pauzu.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Nastavite.

9 G. MEEK: [simultani prevod] Pukovniče, možete li da nam kažete da li
10 se sećate kada ste prvi put uopšte pomenuli gospodina Bearu u bilo kojoj od
11 izjava koje ste dali?

12 O: Ne sećam se toga.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Nicholls, šta je bila
14 Vaša, Vaš prigovor na ovo pitanje?

15 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Pa, ne znam da li treba zadavati
16 svedoku domaći zadatak za vreme pauze. Može jednostavno sada da mu se preda
17 izjava.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali moramo da znamo da li je to
19 potpuna dokumentacija, da li su tu sve izjave koje je on dao holandskoj
20 Vladi i to moramo da znamo do kraja dana. Naravno, možemo da ih čitamo i
21 ovde, ali nije u tome stvar.

22 G. MEEK: [simultani prevod]

23 P: Pukovniče Boering, mogu li da Vam predočim da ste prvi put
24 pomenuli mog klijenta, gospodina Bearu, kada ste zamolili Tužilaštvo da Vam
25 osveži sećanje. Rekli ste pod zakletvom, na strani 16, red 19: "Tražio sam
26 od Tužilaštva da mi osveži pamćenje."

27

28

29

30

1 I ja tvrdim da se to dogodilo između 3. i 6. ili 10. februara 1998. kada je,
2 neko iz Tužilaštva Vam je "osvežio pamćenje" tako što Vam je zapravo rekao
3 da ste imali sastanke sa Ljubišom Bearom.

4 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Šta je osnova za ovo pitanje, želeo
5 bih da znam?

6 G. MEEK: [simultani prevod] Šta je osnova za ovo pitanje?

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Šta je osnova za ovo pitanje?

8 G. MEEK: [simultani prevod] Osnova je da je izjavio pod zakletvom da
9 je tražio od Tužilaštva da mu osveži pamćenje, pa ja ću da mu pokažem
10 njegovu izjavu iz februara 1998. godine gde prvi put pominje gospodina
11 Bearu.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne mislim da je dao prvu izjavu u
13 tom kontekstu. Mislim da je izjava koju pominjete ovde na strani 16, nije
14 data u kontekstu izjave iz 1998. godine.

15 G. MEEK: [simultani prevod] U redu.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vi ste povezali ove dve izjave kao
17 da je izjavu iz 1998. godine na neki način osmislilo, kao da su je osmislili
18 istraživači i da je onda dao svedok, na osnovu njihovu uputstava.

19 G. MEEK: [simultani prevod] Hvala Vam, predsedavajući.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pošto vidim da gospodin Nicholls...

21 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Pa upravo se u tome i sastoji moj
22 prigovor. Na strani 16, red 19, svedok je jasno rekao da mu je Tužilaštvo
23 osvežilo pamćenje sada kada je došao, a ne 1998. godine.

24 G. MEEK: [simultani prevod] U redu, predsedavajući. Postaviću pitanje
25 sudiji /prevod engleskog transkripta: "svedoku"/.

26

27

28

29

30

1 P: 1998. godine, dali ste izjavu gospodinu Butleru, koji je radio za
2 Tužilaštvo u to vreme. Sećate li se gospodina Butlera?

3 O: Ne. Morao bih da ga vidim lično. Sećam se da sam bio prisutan u to
4 vreme.

5 P: Da li se sećate da ste proveli četiri do pet dana ili duže vodeći
6 razgovore sa Tužilaštvom, a naročito sa Asifom Syedom i Richardom Butlerom?
7 Da ili ne?

8 O: Ne sećam se precizno razgovora sa ovim čovekom, ali ja sam bio
9 ovde.

10 P: U redu. Nije bitno ako se ne sećate pojedinačnih lica, ali Vi se
11 sećate da ste, da Vam je zapravo jedan istražitelj Tužilaštva prvi put
12 pomenuo ime gospodina Beare. Niste ga Vi pomenuli Tužilaštvu, nego ono Vama.
13 Da li se toga sećate, gospodine?

14 O: Ne, toga se ne sećam.

15 P: U redu. Možda je bilo tako, a možda i nije. To hoćete da kažete,
16 zar ne? Idemo dalje.,

17 Imali ste nedeljne sastanke....

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kada kažete: "Možda je i bilo tako,
19 možda i nije", ne predstavljate na tačan način njegov odgovor. Vaše pitanje
20 je bilo precizno. Ono se odnosilo na to da li su ga zapravo naveli, da li ga
21 je Tužilaštvo navelo na odgovor. Svedok je zapravo na Vaše pitanje
22 odgovorio: "Ne." A ne: "Možda jeste, a možda i nije."

23 G. MEEK: [simultani prevod] Onako kako se ja sećam, a to vidim i sada
24 na ekranu, jeste da se ne seća.

25

26

27

28

29

30

1 To znači možda jeste, možda nije. Ja sam to tako shvatio i izvinjavam se ako
2 sam pogrešio.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pukovniče, da razjasnimo ovo
4 pitanje. Gospodin Meek Vam je postavio vrlo jednostavno pitanje. On je
5 nagovestio da su istražitelji Tužilaštva prvi put Vama pomenuli ime
6 gospodina Beare i onda je bio vrlo precizan u vezi sa tim, da niste Vi
7 pomenuli gospodina Bearu njima, nego oni Vama. Da li se sećate toga,
8 gospodine? Vaš odgovor je glasio: "Ne, ne sećam se toga."

9 Šta ste podrazumevali pod svojim odgovorom? Da li to znači da je to
10 možda bio slučaj ili da to svakako nije bio slučaj, odnosno da Vama
11 Tužilaštvo nije prvi put pomenulo ime gospodina Beare? Tužilaštvo ili
12 istražitelji.

13 SVJEDOK: [simultani prevod] Tužilaštvo svakako nije prvo pomenulo ime
14 gospodina Beare. Možda u nekom starom izveš... možda bi ovo moglo pitanje
15 moglo da se istraži u nekom starom izveštaju Holandskog bataljona u našim
16 arhivama. Možda sam interno pominjao pukovnika Bearu u Holandskom bataljonu.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo da se uverimo da nije u pitanju
18 problem tumačenja ili prevođenja. Kada čitam Vaš odgovor u transkriptu,
19 kažete da Tužilaštvo nije najpre pomenulo ime pukovnika Beare. Za mene to
20 znači da je Tužilaštvo iznelo spisak imena, a da ime pukovnika Beare nije
21 bilo prvo pomenuto. Međutim, to i dalje znači da su pukovnika Bearu pomenuli
22 u Tužilaštvu, a ne da ste ga Vi prvi pomenuli.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Da li to hoćete da kažete?

2 O: Ja sam pomenuo ime. To sam želeo da kažem.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, znači postojao je problem u
4 prevođenju. To sam i podozrevao.

5 G. MEEK: [simultani prevod] Časni Sude, ne želim da Vam protivrečim,
6 ali ne mislim da je to zaista bio slučaj.

7 P: Tužilaštvo Vam je navelo izvesna imena u razgovoru iz 1998.
8 godine. Je li to tako, pukovniče?

9 O: Da. To je bilo pre oko osam godina. Naravno da sam pominjao imena
10 ljudi sa kojima sam se susretao.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nadao sam se da nećemo ovako početi
12 nedelju, ali izgleda da sam pogrešio.

13 Pitanje nije glasilo da li ste Vi navodili imena Tužilaštvu, nego da
14 li su Vama različita imena pominjali istražitelji. Hajde ovo da izvedemo na
15 drugačiji način. Tokom razgovora iz 1998. godine, da li ste Vi
16 istražiteljima pominjali neka imena koja sami istražitelji Vama prethodno
17 nisu pomenuli?

18 SVJEDOK: [simultani prevod] Da.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li tokom tog razgovora iz 1998.
20 godine, da li se dogodilo da istražitelji takođe Vama pomenu imena koja Vi
21 sami njima do tog trenutka niste naveli?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: [simultani prevod] Ne mogu da se setim.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda je to zapravo kraj mojih
3 pitanja, jer bi sledeće pitanje bilo da li je pukovnik Beara bio među njima.

4 G. MEEK: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam, časni Sude. Pukovniče,
5 složićete se da ste prvi put pomenuli ime gospodina Beare tri godine nakon
6 događaja, odnosno 1998. godine?

7 O: Zaista se toga ne sećam.

8 P: Pošto ste na jednom prethodnom, u jednom prethodnom slučaju pred
9 ovim Sudom takođe dali iskaz da ste zamolili Tužilaštvo da Vam podseti, da
10 Vam osveži pamćenje, učinili ste to, dakle, u tom drugom slučaju, kao i u
11 ovom. Je li to tačno?

12 O: Zaista ne znam šta želite da postignete ovim pitanjima. Imam
13 utisak da se ponavljaju.

14 P: Pukovniče Boering, sada govorimo o 2000. godini, neposredno nakon
15 Vašeg svedočenja u slučaju *Krstić*. Da li se sećate da ste svedočili u
16 slučaju *Krstić*?

17 O: Da, sećam se.

18 P: Da li se slažete sa mnom, a Veće može da pregleda svoje vlastite
19 spise, da li se sećate da nikada niste tada pomenuli gospodina Bearu, tokom
20 svog iskaza? Da li se toga sećate?

21 O: Ne, ne sećam se.

22 P: 2000. /u engleskom transkriptu: "2003."/ godine svedočili ste u
23 slučaju *Blagojević i Jokić*. Da li se toga sećate?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Pukovniče Boering, da li se sjećate da tokom glavnog iskaza, dakle
3 kada ste odgovarali na pitanja koja Vam je postavljao Tužilac, nikada niste
4 pomenuli gospodina Bearu?

5 O: Zaista se toga ne sjećam.

6 P: Pretresno vijeće može da se uvjeri u praćenju glavnog ispitivanja
7 iz tog predmeta. Da li se sjećate da ste ikada pomenuli gospodina Bearu
8 tokom bilo kojeg od Vaših prethodnih iskaza prije ovog predmeta? Da li je to
9 Vaš iskaz?

10 O: U ovom trenutku zaista ne mogu da se sjetim.

11 P: Hvala. Da li se sjećate da je u proljeće 1995. godine, da se
12 srušio jedan helikopter u blizini mjesta gdje ste Vi bili stacionirani?

13 O: Da. Helikopter se jeste jednom srušio.

14 P: Za zapisnik, da li se sjećate približno u kom mjesecu je došlo do
15 tog pada helikoptera?

16 O: Možda u martu.

17 P: Da li se sjećate ko je bio u tom helikopteru koji se srušio?

18 O: Pretpostavljam da je to imalo veze sa Armijom Bosne i Hercegovine,
19 muslimanskom vojskom. I, ako se dobro sjećam, neki ljudi su poginuli i
20 sahranjeni su u enklavi. Ljudi su bili vrlo tajanstveni u vezi s tim ko je
21 učestvovao u sahrani, ali da, postojala je tu neka veza.

22 P: Da li ste Vi ili Holandski bataljon ikada utvrdili da je Armija
23 Bosne i Hercegovine donosila municiju ili oružje u tom avionu koji je
24 oboren, u tom helikopteru koji je oboren?

25 PREVODILAC: Ispravka prevodioca.

26

27

28

29

30

1 O: Ne sjećam se da je bilo jasnih dokaza. Postojala je sumnja.

2 P: Koliko je vremena, približno, prošlo poslije toga kada ste Vi bili
3 u hotelu "Fontani" i imali sastanak sa majorom Nikolićem i drugim oficirima
4 iz Holandskog bataljona, a gospodin Beara je bio prisutan? Da li se sjećate
5 da li je prošlo nekoliko sedmica, ili mjesec dana, ili koliko?

6 O: Da li to ima veze u tom periodu, nisam siguran, ali pretpostavljam
7 da je prošlo možda par nedjelja poslije toga.

8 P: Hvala Vam. Vi ste imali svake sedmice sastanke i sa predstavnicima
9 Armije Bosne i Hercegovine, i sa srpskim predstavnicima u hotelu "Fontani",
10 je li tako?

11 O: Sastanci sa predstavnicima Armije Bosne i Hercegovine bili su u
12 Srebrenici, a sa srpskim predstavnicima bili su u "Fontani" i sa njima su
13 sastanci bili možda jednom u dvije nedjelje na Žutom mostu, a u hotelu
14 "Fontana" recimo jednom svaka dva mjeseca.

15 P: A da li se sjećate sastanka na kom ste se sreli sa gospodinom
16 Bearom u hotelu "Fontani" zajedno sa vodnikom Revenom /u engleskom
17 transkriptu: "Rave"/ i Piet Heineom i još nekim?

18 O: Da sjećam se toga. Sjećam se da je bio taj sastanak.

19 P: Koliko je bilo predstavnika Holandskog bataljona, odnosno
20 Ujedinjenih nacija zajedno s Vama, pored vodnika Ravea i Piet Heina?

21 O: Možda je bila i četvrta osoba, ali ne znam zasigurno. Ako je Piet
22 Hein bio tamo, onda je to imalo veze sa trgovinom u "Fontani", jer su se
23 piće i hrana kupovali u "Fontani", tako da je možda s njim bio i vozač,
24 kamion, kako bi u kamion moglo da se utovari hrana i piće. I mi smo za to
25 plaćali.

26 P: Da li se sjećate da su tu bila i dva Afrikanca, bilo da su bili
27 vojnici Holandskog bataljona, ili Ujedinjenih nacija, da su i oni bili s

28
29
30

1 Vama tog dana?

2 O: Ne sjećam se, ali jednom ili dvaputa bio bi i vojni posmatrač
3 Ujedinjenih nacija iz Srebrenice, tako da je to moguće, ali se ne sjećam.

4 P: U redu. Ja ću pokušati da Vam osvježim pamćenje. Da li se sjećate
5 da je taj sastanak bio sastanak prilikom ručka i da ste imali hranu, piće,
6 da ste jeli jagnjetinu, da ste jeli ribu? Da li se toga sjećate?

7 O: Pa, ne sjećam se konkretno da li je to bilo na tom sastanku ili
8 ne, ali se sjećam da, kada smo odlazili po robu, obično je tu bio i ručak.

9 P: Da li se sjećate da je tada kad ste se sreli sa gospodinom Bearom
10 u hotelu "Fontana", da je tad bio i ručak?

11 O: Da.

12 P: Da li se sjećate da je tamo bila i jedna žena?

13 O: Ne sjećam se.

14 P: Da li se sjećate da su tu bila dva vojnika crnca koji su sjedili
15 za drugim stolom i onda im je pukovnik Beara rekao dođite i sjedite s nama i
16 onda je stavljen još jedan odvojen sto na kraju, kako bi ti vojnici, crnci,
17 mogli zajedno s Vama jesti taj ručak? Da li se toga sjećate?

18 O: Ne, ne sjećam se.

19 P: Ali Vi se sjećate da je gospodin Beara bio vrlo zainteresovan za
20 to ko je bio u tom helikopteru koji je oboren. Da li se toga sjećate,
21 gospodine, ili ne?

22 O: Da. To je pokrenuto u razgovoru s njim.

23 P: Prije nego što idemo dalje, nakon tog sastanka u hotelu "Fontana"

24

25

26

27

28

29

30

1 gdje ste imali ručak, piće i slično, nikada više niste ponovo vidjeli
2 gospodina Bearu, niti s njim razmijenili neke informacije.
3 Je li to tačno?
4 O: To je bio drugi sastanak sa pukovnikom Bearom, ako se dobro
5 sjećam, i poslije toga ga više nisam vidio.
6 P: Malo prije tog sastanka za koji kažete da je bio drugi sastanak,
7 da li se sjećate sela koje se zove Vlašić, a koje su spalili vojnici Armije
8 Bosne i Hercegovine tokom noći? V-l-a-š-i-ć.
9 O: Pa, u ovom trenutku ja lično ne mogu da se sjetim sela Vlašić.
10 P: Dozvolite da osvježim Vaše sjećanje. To je bio jedan incident u
11 kojem je ubijeno sedam Srba. To su bila sedmorica drvosječa. Oni su ubijeni,
12 kuće su spaljene i to su učinili vojnici Armije Bosne i Hercegovine koji su
13 izišli iz enklave. Da li se sjećate toga?
14 O: Ne, ne sjećam se.
15 P: Ali Vi se sjećate, zar ne, pukovniče Boering, da su vojnici Armije
16 Bosne i Hercegovine često vršili napade na srpska sela izvan enklave, i to
17 tokom noći. Je li to tačno?
18 O: Da, to se redovno dešavalo. Ja to lično nisam vidio, ali često su
19 mi to govorili.
20 P: A Vi ste, barem u Vašem pismenom izvještaju iz 1998., tri godine
21 nakon ovih događaja, rekli da je gospodin Beara bio vrlo zainteresovan da
22 sazna gdje se nalazi Naser Orić. Da li je to tačno gospodine?
23 O: Da. To je tačno.
24 P: Zar on nije u stvari Vas pitao...
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak.
2 Gospodine Nicholls.
3 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Želim samo da bude jasno za zapisnik.
4 U pitanju se pominju pismeni izvještaji 1998. godine, da li se misli na
5 izjave date Tužilaštvu?
6 G. MEEK: [simultani prevod] Da.
7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.
8 G. MEEK: [simultani prevod]
9 P: Gospodin Beara Vas je pitao, odnosno postavio Vam različita
10 pitanja o Naseru Oriću, da li je on bio u helikopteru, da li znate gdje je
11 on, gdje je tačno, kakav je tačno njegov položaj unutar Armije Bosne i
12 Hercegovine... Da li se sjećate toga, pukovniče?
13 O: Da, toga se sjećam.
14 P: A da li se sjećate da Vam je gospodin Beara rekao da je neodrživo,
15 neprihvatljivo da Armija Bosne i Hercegovine stalno tokom noći napušta
16 enklavu i vrši napade na srpska sela, ubija srpske civile, siluje žene i da,
17 ako bi se on možda mogao sastati s njim i razgovarati s njim, možda bi se
18 zaustavilo s tim napadima?
19 O: Sjećam se nečeg tome sličnog. Nešto u tom smislu je rekao pukovnik
20 Beara.
21 P: A da li se sjećate da Vas je pukovnik, da Vas je gospodin Beara
22 obavijestio Vas, pukovnika Boeringa, da srpsko stanovništvo u blizini vrši
23 veliki pritisak na VRS da se zaustave ti noćni upadi i da je vojska pod
24 velikim pritiskom? Da li se toga sjećate?
25
26
27
28
29
30

1 O: Ne, ne sjećam se toga.

2 P: Vi ste rekli da, koliko je Vama poznato, to se dešavalo. Da li Vi
3 onda shvatate da je Vojska Republike Srpske bila pod velikim pritiskom da
4 zaustavi te napade, da zaustavi ta ubistva i pljačke?

5 O: Da.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, jer moramo to da
7 pojasnimo, posebno nakon Vašeg posljednjeg pitanja. Na stranici 27, red 13
8 do 17, Vama je postavljeno sljedeće pitanje, postavio ga je gospodin Meek:
9 "Vi se sjećate, pukovniče Boering, da su vojnici Armije Bosne i Hercegovine
10 često vršili napade na srpska sela izvan enklave noću. Je li tako?" A Vi ste
11 odgovorili, prema transkriptu: "Da, to se redovno dešavalo. Ja to lično
12 nisam vidio, ali su mi često podnošeni izvještaji o tome."

13 Da li biste mogli da nam objasnite ko Vam je to saopštavao i koliko
14 često ste Vi dobijali takve izvještaje? Hvala.

15 SVJEDOK: [simultani prevod] Informacije koje smo mi dobijali o ovim
16 događajima uglavnom su dolazile od strane VRS-a, od majora Nikolića, Momira
17 Nikolića. Nismo to dobijali od same Armije Bosne i Hercegovine, prema tome,
18 to su bile unilateralne informacije. Mi to nismo mogli da provjerimo, jer mi
19 nismo imali nikakvu slobodu. Nismo mogli da poduzimamo nikakve akcije izvan
20 enklave.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A koliko često ste dobijali takve
22 izvještaje?

23 SVJEDOK: [simultani prevod] Pa, moglo bi se reći da ako je bio
24 sastanak sa majorom Momiom Nikolićem, jednom svake dvije ili svake tri

25

26

27

28

29

30

1 nedelje, to je bila jedna od standardnih tema o kojoj bi on govorio. Ponekad
2 bi čak i rekao na kom mjestu se to desilo i kakva je bila priroda događaja.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

4 G. MEEK: [simultani prevod] Pukovniče Boering, samo da se nadovežem
5 na to. Nije bilo ništa nenormalno u tome da Vi dobijate takve izvještaje od
6 na primjer majora Nikolića, a ne od kontakta u Armiji Bosne i Hercegovine,
7 da dođe i da se hvališe: "Baš smo spalili jedno srpsko selo sinoć i pobili
8 smo sedam ljudi." Je li tako?

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da ne treba time da se
10 bavimo. To je očigledno, gospodine Meek. A cijela svrha pitanja je bila da
11 se dobiju informacije od svjedoka da bi se vidjelo da li je Holandski
12 bataljon mogao da vodi istragu o tome i da se informiše iz nekog nezavisnog
13 izvora.

14 G. MEEK: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

15 P: Pukovniče Boering, želio bih da Vam postavim jedno pitanje i to
16 vrlo kratko. Jedna od Vaših misija je bila da demilitarizirate enklavu, je
17 li tako?

18 O: Da, tako je.

19 P: Složićete se sa mnom, da ste Vi uradili svoj posao, Armija Bosne i
20 Hercegovine ne bi mogla da obavlja te noćne upade. Je li tako?

21 O: Mi nismo imali mandat da pretresamo kuće.

22 P: Da li poznajete vojnika Holandskog bataljona Eelcoa Kostera?

23 O: Da.

24 P: Želio bih da Vam pročitam dvije rečenice iz izjave koju je on dao
25
26
27
28
29
30

1 Tužilaštvu 25. i 26. septembra 1995. To ću iznijeti na engleskom. Nemam
2 verziju na B/H/S-u. To je dokazni predmet D... 2 D00010.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Nicholls?

4 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Časni Sude, ja mislim da ste Vi neki
5 dan donijeli odluku da se iznose izjave svjedoku, a da se svjedok ne
6 suprotstavlja drugom svjedoku.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li je on svjedok? Da li će taj
8 gospodin Koster ili oficir Koster svjedočiti ovdje? Jer, na način na koji je
9 to iznijeo gospodin Meek, on je rekao da će nam pokazati izjavu koju je on
10 dao van suda, a ne njegov iskaz.

11 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Tako je, časni Sude.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, onda je to nešto drugačije,
13 druga stvar.

14 G. MEEK: [simultani prevod]

15 P: To je na stranici 6, verzija na engleskom, 3. paragraf.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Mislim da imam
17 problem, jer ja to ne mogu da vidim. Da li možete to da predate? Da li ste
18 već predali da bi se to uključilo u *e-court* sistem?

19 G. MEEK: [simultani prevod] Ja mislim da je to već u *e-court* sistemu,
20 ali ja imam i kopiju na papiru, pa možemo da stavimo na grafoskop. To će
21 potrajati samo trenutak.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Onda da pribjegnemo tome. U
23 međuvremenu samo da neko provjeri. Obaviješten sam, gospodine Meek, da to
24 nije u *e-court* sistemu.

25 G. MEEK: [simultani prevod] Ja ću to provjeriti sa gospođom Mulder,
26 časni Sude.

27

28

29

30

1 Mislim da je to uloženo. Za zapisnik želim da Vam pokažem samo prvu
2 stranicu, jer tu se vidi da vojnik Koster daje izjavu 25., 26. septembra
3 1995. i da je to... Onda ćemo otići na šestu stranicu.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, jer suprotno onome o
5 čemu sam ja obaviješten, to je ipak u *e-court* sistemu. 2D?

6 SUDIJA KWON: [simultani prevod] 2D00010. Ja imam čak i prevod.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu.

8 Našli smo to i našli smo i odgovarajući prevod.

9 Hvala sudiji Kwonu.

10 G. MEEK: [simultani prevod]

11 P: Pukovniče, molim Vas pogledajte prvi paragraf i pročitajte to. I
12 tu piše: "Do sredine juna, ja sam tri ili četiri puta sa svojom jedinicom
13 krenuo iz baze u pravcu Srebrenice."

14 G. MEEK: [simultani prevod] Treba nam stranica 6 u *e-court*u.

15 I molim treći paragraf.

16 P: Pukovniče Boering, molim Vas pogledajte taj treći paragraf. Nije
17 dugačak.

18 O: Pročitao sam.

19 P: Da li se slažete sa svojim kolegom Kosterom kada on kaže da, kada
20 je izlazio iz enklave: "Bio sam zaprepašten svaki put kad bismo otišli tamo
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da je bilo više Muslimana boraca u gradu nego ranije. U to vrijeme nije bilo
2 moguće ispuniti zahtjev politike da se demilitarizuje zona. Time hoću da
3 kažem da je bilo toliko muslimanskih boraca koji su okolo hodali naoružani,
4 da mi, vojnici Ujedinjenih nacija, nismo bili u mogućnosti da razoružamo te
5 ljude."

6 Da li se slažete s tim, gospodine?

7 O: Ja to nisam vidio tako kako on to kaže. To je njegova izjava, ali
8 u dogledno vrijeme je postalo sve teže razoružati Armiju Bosne i
9 Hercegovine. To je bio problem za cijeli Holandski bataljon. Ja znam za to,
10 ali za ovaj incident i za ovaj izvještaj ne znam.

11 P: Hvala Vam. I ponovo prema izjavi Vašeg kolege Kostera, to se
12 desilo sredinom juna, dakle mjesec dana prije pada enklave, da je bilo
13 toliko muslimanskih boraca naoružanih da ih oni nisu mogli razoružati. Da li
14 se slažete da se Koster kretao okolo više od Vas?

15 O: Pa, ne znam za to.

16 P: Ali Vi ne osporavate da Holandski bataljon nije mogao razoružati
17 Muslimane u junu?

18 O: Ja mislim da od sredine juna, mi smo jednostavno, Holandski
19 bataljon jednostavno je zažmirio na to i to dozvolio ako su muslimanski
20 borci naoružani hodali okolo sa kalašnjikovima.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo zbog pojašnjenja. Red 12,
22 kažete: "Pa, mislim da od sredine juna oni su na izvjestan način zažmirili
23 na to."

24 "Oni" ko? Na koga ste mislili? Ko je zažmirio?

25 SVJEDOK: [simultani prevod] Pa, Holandski bataljon.

26

27

28

29

30

1 G. MEEK: [simultani prevod]
2 P: Želim da kratko govorimo o Vašem navodnom sastanku, odnosno prvom
3 sastanku sa gospodinom Bearom. Recite nam ponovo, kada je to bilo?
4 O: Pa, to nas vraća na moje zabilješke. To je bilo negdje u martu,
5 krajem marta ili početkom aprila.
6 P: Ko je sazvaio taj sastanak?
7 O: Koliko se ja sjećam, ta osoba je bila iz VRS-a.
8 P: Da li je Vaš iskaz da je neka osoba došla iz VRS-a lično kod Vas i
9 tražila da dođete na sastanak?
10 O: Ne. Za tako nešto smo imali Petra, prevodioca u Bratuncu. On bi
11 nas kontaktirao putem mobilnog telefona.
12 P: Kada ja čitam Vaš odgovor da je Petar kao prevodilac Vas
13 kontaktirao preko mobilnog telefona, ja želim da znam, pukovniče, da li se
14 Vi konkretno sjećate ko je s Vama uspostavio kontakt u vezi s ovim navodnim
15 sastankom koji ste Vi imali sa gospodinom Bearom i kako je to bilo? Da li je
16 to bilo lično? Da li je bilo preko mobilnog telefona? Molim Vas, recite nam.
17 O: Pretpostavljam da su stvari išle preko Petra putem *walkie-talkie*
18 veze. Mi nismo imali fax. Ponekad bismo dobijali poruku sa Žutog mosta, da
19 idemo na posmatračko mjesto *Papa*, da je nešto viđeno, ali kako je ovaj
20 sastanak tražen, ja se toga ne sjećam sto posto.
21 P: I to je moje jedino pitanje. Vi u stvari ne znate kako je došlo do
22 tog sastanka. A sada, recite nam, ako znate, ako ne znate, recite nam da ne
23 znate. U koje vrijeme ste Vi saznali da neko od Vas traži da dođete na
24 kontrolni punkt *Jovo*?
25
26
27
28
29
30

1 O: Nisam siguran u vrijeme. Sada nisam u to siguran.

2 P: Hvala. Ostalo nam je još oko deset minuta. Ovo je dobar trenutak
3 za pauzu. Ja ću dati poslužitelju izjave sa *debriefinga* koje imam na
4 engleskom, da se daju svjedoku. Hvala Vam.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Napravićemo pauzu od 25
6 minuta.

7 ... Početak pauze u 10.29h

8 ... Sjednica nastavljena u 11.01h

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Meek?

10 G. MEEK: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

11 P: Pukovniče, želeo bih da prođemo kroz ovo veoma brzo. Tokom pauze
12 Vama su predata četiri različita primerka dokumenata iz *debriefinga* koje ste
13 davali u Srebrenici i Kraljevskoj holandskoj vojsci.

14 O: Primio sam četiri dokumenta od Vas. Ukoliko pogledate jedno od
15 njih, videćete da je na jednoj od njih znak pitanja. To je izjava nekog ko
16 se takođe zove Boering. Dakle, izjava koju je dao vojnik Boering nije moja
17 izjava. Ostala dokumenta su mi poznata.

18 P: A za zapisnik, nikada niste pomenuli gospodina Bearu ni u jednom
19 od ovih *debriefinga*, zar ne?

20 O: To je zbog svrhe tadašnje istrage. U pitanju je bila *briefing*
21 istraga. Ona je sprovedena pod pokroviteljstvom vojne policije, a
22 koncentrisala se na ulogu Holandskog bataljona i moguće zločine koje smo mi
23 videli.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Izvinite, možda je u pitanju prevod, ne bih želeo da budem
2 neučtiv, ali ja Vas nisam pitao šta je bila svrha ovih *debriefinga*. Moje
3 pitanje jednostavno glasi: pukovnik Beara u njima nikada nije spomenut, je
4 li to tačno?

5 O: Objasnio sam zašto se njegovo ime ne pominje.

6 P: U redu. Nešto ranije, strana 11, red 7, Vi ste svedočili da je
7 bataljon izdavao svakodnevne izjave nadležnima, a ponekad je poneki paragraf
8 posvećen Simiću. Šta je zapravo Simić? U zapisniku je pogrešno zapisano.
9 Trebalo bi u stvari da piše CIMIC. Je li to tačno, pukovniče?

10 O: To je tačno. CIMIC je u stvari bila jedna referenca za podršku
11 lokalnoj, lokalnom stanovništvu. CIMIC u stvari znači "civilni vojni
12 kontakti". Delimično su civilni ukoliko ste u kontaktu sa lokalnim
13 stanovništvom, a "MI" se odnosi na vojsku i to je zapravo objašnjenje za
14 vojne kontakte sa civilima radi sprovođenja naših projekata.

15 P: Sada bih se vratio na navodni prvi sastanak na kontrolnom punktu
16 *Jovo*. Već smo utvrdili da se ne sećate, nezavisno od istrage, da ste pozvani
17 na takav sastanak. Sada bih želeo da Vas pitam sa koliko ste se vojnika VRS
18 susreli na ničijoj zemlji kada ste u ranijem iskazu naveli da ste nakratko
19 bili kidnapovani?

20 O: Možda oko četvorice ljudi. Između dva i četiri čoveka.

21 P: Kako ste stigli do ničije zemlje koju je trebalo da pređete, kako
22 ste nam rekli, da biste stigli do kontrolne tačke *Jovo*?

23 O: Odveo sam se do tamo u vojnom Mercedesu. Izašao sam iz vozila na
24 osmatračkom mestu *Papa* i odatle sam išao pešice.

25 P: Da li ste bili sami, pukovniče?

26 O: Ne. Sa mnom je bio jedan kolega.

27

28

29

30

1 P: Kako se zove taj kolega?
2 O: Zove se Melchers.
3 P: Ovi vojnici Vas nisu zapravo zatočili, zar ne?
4 O: Odveli su me pod pretnjom oružjem.
5 P: A kuda su Vas odveli ovi vojnici, pukovniče?
6 O: Do Žutog mosta.
7 P: To je kontrolni punkt Jovo. Je li to tačno?
8 O: Da. To je tačno.
9 P: Da li Vaš iskaz glasi da ste imali neku vrstu pratnje?
10 O: Da. Postajala je naoružana pratnja.
11 P: Da li je pratnja služila za Vašu zaštitu, po Vašem mišljenju?
12 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Časni Sude, izvinite.
13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Postoji jasan način kako ovo može da
14 se reši.
15 Pukovniče, da li ste imali pravo da nosite sa sobom oružje tokom
16 čitave ove operacije?
17 SVJEDOK: [simultani prevod] Tokom čitavog ovog perioda nijednom mi
18 nije oduzeto oružje. Nosio sam pištolj, ali ja ga, kao oficir za vezu, ne
19 koristim.
20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To zapravo objašnjava šta zapravo
21 znači biti kidnapovan. Mislim da možete da produžite direktnije.
22 G. MEEK: [simultani prevod] Hvala Vam.
23 P: Tokom glavnog ispitivanja bili ste veoma neodređeni u pogledu toga
24 šta je razotkriveno tokom tog prvog susreta.
25
26
27
28
29
30

1 Bili ste nejasni u pogledu toga o čemu je bilo reči za vreme ovog sastanka.
2 Da li biste mogli to da razjasnite molim?

3 O: Po mom mišljenju, svrha ovog sastanka je bila da se dobiju
4 informacije od Vojske Republike Srpske, odnosno da se dobiju informacije o
5 mogućim položajima Armije BiH u enklavi. Razgovor se jasno koncentrisao na
6 tu temu.

7 P: Da li se konkretno sećate pojedinca za kojega tvrdite da je
8 gospodin Beara?

9 O: Da. Takođe je bio prisutan prevodilac, tako da sam bio u
10 mogućnosti da sa njim razgovaram.

11 P: Da li se sećate imena prevodioca?

12 O: Da, zvao se Petar.

13 P: U redu. Šta je konkretnije bila tema razgovora koji ste navodno
14 vodili na kontrolnom punktu Jovo sa gospodinom Bearom?

15 O: Mislim da sam to već naznačio u svom prethodnom odgovoru.

16 P: Vi ste u prethodnom odgovoru naznačili da mislite da je svrha
17 razgovora bila da se od Vojske Republike Srpske dobiju informacije o mogućim
18 položajima Armije BiH u enklavi. Prema tome, moje pitanje glasi: Vi u stvari
19 ne znate..., pod 1. Vi samo mislite da je bilo tako, a drugo, molim Vas da
20 budete konkretniji. Ukoliko se ne sećate danas ničega, nezavisno od izjava
21 koje ste dali, molim Vas da mi to kažete, pa da idemo dalje.

22 O: Kolonel Beara je postavljao pitanja koja su se koncentrisala na to
23 šta znam o Armiji BiH i njenim trupama u enklavi.

24 P: Da li bi bilo ispravno reći da ste postavili jedno pitanje i da se
25 onda završio sastanak?

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pre nego što odgovorite na ovo
2 pitanje, želeo bih da pogledamo red 22 do 24 na prethodnoj strani. Mislim da
3 piše upravo suprotno od onoga što je svedok mislio i da postoji problem u
4 prevođenju. Ako pročitate ova tri reda, to u stvari znači da je svrha
5 sastanka, da je zapravo inicijativu za sastanak dao on, a ne Vojska
6 Republike Srpske, i da je svrha da se dobiju informacije o mogućim
7 položajima Armije BiH od Vojske Republike Srpske, što mislim da ne odražava
8 tačno ono što je svedok mislio, ili izjavio.

9 G. MEEK: [simultani prevod]

10 P: Pukovniče, Vi ste zapravo odgovorili da je Vojska Republike Srpske
11 želela informacije, ali bilo kako bilo, dozvolite mi da postavim ovo
12 pitanje. Da li se danas konkretno sećate bilo kog pojedinca u vojsci, u
13 Armiji BiH, o kojima Vam je gospodin Beara postavio pitanja tokom tog
14 navodnog sastanka?

15 O: Zanimao ga je Naser Orić.

16 P: A šta je sa komandantom Armije BiH, Zulfom? Da li se toga sećate?

17 O: Takođe je želeo da zna nešto i o njemu.

18 P: Kako ste se vratili u bazu sa tog sastanka? Da li ste imali
19 bateriju? Da li su Vas vojnici VRS vratili, odveli do Vašeg Mercedes Benza?
20 Da li se sećate toga?

21 O: Ne sećam se više toga. Znam da sam se vratio u bazu.

22 P: U redu. Koliko je dugo trajao sastanak? Da li se toga sećate?

23 O: Možda oko 15 do 30 minuta, ne duže.

24 P: Nešto ranije u Vašem iskazu, u vezi sa izveštajima, mislim da ste
25
26
27
28
29
30

1 naznačili da ste vodili lični dnevnik. Da li sam Vas tačno čuo, gospodine?

2 O: Vodio sam beleške o različitim sastancima, ali nisam zaista vodio
3 istinski dnevnik.

4 P: Imate li danas sa sobom neki od tih beleški?

5 Dozvolite mi da postavim sledeće pitanje: gde se nalaze ove beleške,
6 pukovniče?

7 O: Moje beleške? Nemam nikakvih beleški kod kuće. Jedino što imam
8 jeste nekoliko izjava, a i većina od njih nije kod kuće i većinu sam bacio,
9 ili nisu stigle iz enklave nazad u moju rodnu zemlju.

10 P: Hvala Vam, pukovniče. Vaš poslednji odgovor navodi na novo
11 pitanje. Rekli ste: "Mislím da većina beleški nije stigla ili sam ih bacio."
12 Da li hoćete da mi kažete da nemate sve beleške, ali imate neke?

13 O: Ne, nemam nikakve beleške.

14 P: Samo ukratko, danas ste ranije svedočili da ste bili upoznati sa
15 tim da su vojnici Armije BiH tokom noći napuštali bazu i napadali obližnja
16 srpska sela. Moje pitanje glasi: da li su Ujedinjene nacije imale druge
17 vojnike izvan enklave i da li ste se kod njih raspitivali da proverite da li
18 je do ovoga zaista dolazilo, do ovih napada?

19 O: Ja lično nisam u tome učestvovao.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Možete li da mi kažete ko bi u Holandskom bataljonu III bio
2 učestvovao u tome, odnosno bio zadužen za to, gospodine?

3 O: Možda pukovnik Karremans lično.

4 P: Kad već govorimo o pukovniku Karremansu, verujem da ste se zajedno
5 odvezli do hotela "Fontana" 11. jula, i da ste se vratili sa tog prvog
6 sastanka. Je li to tačno?

7 O: Prisustvovao sam sastanku sa njim, ali se ne sećam da li smo se
8 zajedno dovezli.

9 P: Da bi bilo sve jasno u zapisniku, nikada se niste sreli sa
10 gospodinom Bearom u julu 1995. Je li to tačno?

11 O: Nisam svestan da sam se sa njim susreo. Ne sećam se toga.

12 P: Niste se videli sa njim u hotelu "Fontana" tokom nijednog sastanka
13 na kojem je bio prisutan Mladić. Je li to tačno?

14 O: Ne sećam se da sam ga video.

15 P: Nikada ga niste videli nigde u Bratuncu. Je li to tačno?

16 O: Da li i dalje govorimo o mesecu julu?

17 P: Da.

18 O: Ne, onda se nisam sa njim video.

19 P: Nikada /?ga/ niste videli nigde u Srebrenici tokom jula 1995. Je
20 li to tačno, gospodine?

21 O: Ne, nisam ga video.

22 P: Niste nigde u Potočarima videli gospodina Bearu u julu 1995. Je li
23 to tačno?

24 O: Ne, nisam ga nigde video u julu 1995. godine, pa bismo mogli da
25 produžimo dalje.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kaže Vam da, ukoliko nastavite da
2 postavite još desetinu mesta, njegov odgovor će i dalje glasiti isto, nigde
3 ga nije sreo u julu.

4 G. MEEK: [simultani prevod] Samo želim da razjasnim sa ovim svedokom
5 da se više nikada nije susreo sa gospodinom Bearom posle susreta sa
6 gospodinom Bearom /prevod engleskog transkripta: "poslije sastanka u hotelu
7 'Fontana'"/.

8 G. NICHOLLS: [simultani prevod] To je zapravo bio moj prigovor. On je
9 rekao da ga nije video u julu 1995., pa prema tome...

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da...

11 G. MEEK: [simultani prevod]

12 P: Gospodin Ostojić želi da postavim sledeće pitanje: nikada niste
13 videli gospodina Bearu kada ste se pridružili koloni izbeglica 12. jula. Je
14 li to tačno?

15 O: Nisam ga video. Ne sećam se toga.

16 P: Gospodine, moje poslednje pitanje glasi: u svim svojim iskazima Vi
17 ste svedočili da je Vaše sećanje, pamćenje izbledelo, da je danas slabije
18 nego što je bilo 1995., 1998.; možete li da objasnite meni i ovom Veću, kako
19 to da se bolje sećate gospodina Beare, a da Vam je sećanje mnogo slabije
20 kada je reč o svima drugima i svim drugim situacijama?

21 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Prigovor. Ovo je pogrešno
22 prikazivanje onoga što je svedok rekao. On nikada nije dao iskaz da se
23 slabije sećao gospodina Beare 1998. nego 1995. Drugo, ulažem prigovor na
24 njegovu argumentaciju koja glasi: kako objašnjavate da Vam je sada pamćenje

25

26

27

28

29

30

1 bolje?

2 [Sudije vijećaju]

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pukovniče, mi u potpunosti verujemo
4 u Vašu sposobnost da odgovorite na ovo pitanje. Izvolite i odgovorite na
5 njega, molim, na koji god način Vam odgovara.

6 Vama je nagovešteno, ponoviću pitanje, Vama je nagovešteno da uprkos
7 činjenici da ste rekli da Vam vremenom pamćenje bleedi i da je sada gore nego
8 1995. godine, ukoliko želite da to komentarišete, možete li da objasnite
9 Veću kako to da, po rečima gospodina Meeka, se Vi naizgled bolje sećate
10 svega što je povezano sa pitanjima o gospodinu Beari, dok Vam je pamćenje
11 naizgled slabije kada odgovarate na pitanja u vezi sa svim drugim licima i
12 situacijama? Dakle, podeljeno na više delova i odeljaka. Verujem da ćete
13 uspeti da odgovorite na pitanje. Ukoliko Vam je potrebna pomoć Veća, mi ćemo
14 Vam je pružiti.

15 SVJEDOK: [simultani prevod] Tokom preliminarne istrage koju je vodilo
16 Tužilaštvo i tokom različitih iskaza pred Tribunalom i drugim institucijama,
17 stalno su mi postavljana pitanja o ovim događajima, incidentima i onome što
18 sam video. Ukoliko pogledate prvu izjavu koju sam dao neposredno nakon
19 događaja i koju sam pročitao tokom pauze, to je bila veoma kratka i
20 koncentrisana izjava u kojoj se ne pominje više pojedinaca. Kasnije su
21 vođene, u dosta kratkom roku, brojne istrage. Neke su bile detaljne, a neke
22 još detaljnije, kada su u pitanju izvesni incidenti u

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kojima su uspostavljene određene veze. Ovo je, naravno, povezano sa time da
2 se utvrdi uloga pojedinaca kada je reč o istrazi o Srebrenici. Pojavljuje...
3 pokazuju se različiti ljudi na fotografijama, pominju se različiti događaji,
4 a pitanja postaju detaljnija. Ja sam čvrsto ubeđen da ovo važi i za
5 pukovnika Bearu. To da sam se sa njim susreo, ja se toga jasno sećam, lično,
6 samo što u tom trenutku mi je postavljeno pitanje, i tek docnije sam o tome
7 više govorio, ali mene lično niko nije, od mene lično niko nije tražio da
8 pogledam nešto i da pitam da li je to on. Do toga se nije došlo.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislím da ovo nije odgovor na
10 pitanje. Dozvolite mi da Vam malo pokažem /prevod engleskog transkripta:
11 "pomognem"/i da pokušamo da završimo unakrsno ispitivanje, osim ako gospodin
12 Meek nema drugih pitanja. Vama je predočeno sledeće: da se sećate daleko
13 podrobnije podataka o gospodinu Beari, nego o drugima. Da li prihvatate ovu
14 tezu?

15 SVJEDOK: [simultani prevod] Ne, ne prihvatam.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Takođe Vam je predočeno sledeće: da
17 se ne sećate različitih događaja i različitih ličnosti, ali, međutim,
18 pamćenje Vam je sasvim jasno kada je u pitanju pukovnik Beara. Da li
19 prihvatate tu tezu?

20 SVJEDOK: [simultani prevod] Da.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A šta mislite pod "da"?

22 SVJEDOK: [simultani prevod] Pa, sjećam se da sam se s njim dva puta
23 sreo i sjećam se tih incidenata koji su opisani.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislím da je opet u pitanju prevod.
25 Tvrđnja je sljedeća: da se Vi sećate više toga u vezi sa gospodinom Bearom,
26 nego u vezi s bilo kim drugim, u vezi s drugim ljudima i drugim okolnostima
27 koje ste zaboravili.

28
29
30

1 To Vam se tvrdi. Da li Vi to prihvatate?

2 SVJEDOK: [simultani prevod] Ne. To nije prihvatljiva tvrdnja.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vraćam svjedoka Vama, gospodine

4 Meek, ako želite da zaključite.

5 G. MEEK: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

6 P: Pukovniče Boering, u Vašem dugačkom odgovoru ovdje, Vi pominjete

7 dokumenta koja ste pogledali tokom pauze. Je li tako?

8 O: Da.

9 P: Dokumenta koja ste Vi pogledali tokom pauze dana su prije 1998., a

10 poslije jula 1995. Je li to tačno?

11 O: To su izjave iz septembra i oktobra 1995.

12 P: A u septembru 1995., Vi ste dali izjavu Tužilaštvu, o tome smo

13 govorili jutros. Tu izjavu niste ponijeli sa sobom u čekaonicu, je li tako?

14 O: Ne. To mi je oduzeto.

15 P: Vi ste sada to pogledali jutros i ja sam naveo imena četvorice ili

16 petorice ljudi s kojima ste kontaktirali u Armiji Bosne i Hercegovine i VRS-

17 u. Je li tako?

18 O: Tako je.

19 P: A nijedan od tih kontakata, nijedan od tih važnih ljudi ili ljudi

20 za koje ste Vi mislili da su važni, nije bio gospodin Beara. Je li tako?

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne morate odgovarati na to pitanje,

22 pukovniče Boering.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Pa, to je pitanje koje je već
2 postavljeno, na koje je dobijen odgovor. To se stalno ponavlja. Gospodin
3 Meek nema nikakvu osnovu za iznošenje ovih činjenica. To je sve.

4 [Sudije vijećaju]

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, mi smo podijeljenih mišljenja u
6 vezi sa ovim, ali ja ću Vam ponoviti pitanje. Molim Vas odgovorite na to i
7 ovo je posljednji put da se bavimo tom temom. Pitanje koje Vam je gospodin
8 Meek postavio je sljedeće: kada je riječ o vašoj prethodnoj izjavi, on kaže
9 da taj dio Vašeg odgovora se odnosi na trenutak kada su istražitelji
10 Tužilaštva Vas pitali za gospodina Bearu i detaljnije govorili o gospodinu
11 Beari i tada ste se Vi svega sjetili. Da li je to tačno?

12 Koji je Vaš odgovor? Drugim riječima, Vama je rečeno da ste se Vi
13 sjetili gospodina Beare i sastanaka s njim, tek kada su Vam postavljena
14 konkretna pitanja o gospodinu Beari. Vi treba da odgovorite na to pitanje i
15 takođe..., ali prvo odgovorite na to pitanje.

16 SVJEDOK: [simultani prevod] Ne. To nije pomenuto nakon što je to prvo
17 pomenuo Tužilac.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja mislim da je to upravo razlog
19 zbog čega se morate zaustaviti ovdje, jer svjedok je već odgovorio na to
20 pitanje nekoliko puta, u bilo kom obliku, da mu se postavi. Vrlo Vam je
21 jasno rečeno, gospodine Meek, da je on pomenuo gospodina Bearu, a ne
22 Tužilac. On je odgovorio na to pitanje nekoliko puta, a mislim da ste Vi
23 ponovo pokušali i...

24 G. MEEK: [simultani prevod] Onda ću ja postaviti još samo jedno
25 pitanje.

26

27

28

29

30

1 P: To nije bilo sve do 1998., tri godine nakon što su se desili ti
2 događaji. Je li tako?

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To je pitanje koje ste već postavili
4 i na to je već odgovoreno.

5 Prema tome, nema potrebe da odgovarate, gospodine Boering.

6 G. MEEK: [simultani prevod] Nemam više pitanja.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Meek. U čemu je
8 problem gospodine Nicholls?

9 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Nema nikakvih problema, samo se pitam
10 da li postoji procjena o tome koliko je vremena ostalo, jer ja imam drugog
11 svjedoka na raspolaganju danas, a vjerovatno nećemo doći do njega.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja ne znam zašto ste stavili drugog
13 svjedoka na raspolaganje danas. Ja sam jasno rekao prošli put da će pukovnik
14 svjedočiti cijeli dan danas i vjerovatno cijeli dan sutra, ili najveći dio
15 dana sutra. I mislim da sam Vam to već... rekao sam Vam to u petak prije
16 nego što smo završili s radom.

17 Gospođa Nikolić brani Dragu Nikolića ovdje i ona će Vas sada unakrsno
18 ispitivati.

19 Vi ste procijenili da Vam treba 15 minuta.

20 GĐA. NIKOLIĆ: Da. Časni Sude, dobar dan.

21 Unakrsno ispituje gđa. Nikolić:

22 P: Dobar dan, pukovniče Boering.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro. I prije nego što
24 nastavite, gospodine Lazarević, primijetio sam da Vam se neko pridružio u
25 timu ko nije u togi i da niste to najavili. O čemu je riječ?

26 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude. Trebao
27 sam Vas obavijestiti. Gospodin Dragomir Đukić je s nama prisutan.

28
29
30

1 On je naš referent za predmet, umjesto gospođe Čmerić koja će biti odsutna
2 ove sedmice. On nije u togi zato što on nije advokat i zbog toga ne može da
3 ima togu.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam za tu informaciju.
5 Gospođu Nikolić, izvolite.

6 GĐA. NIKOLIĆ:

7 P: Pukovniče Boering, za vreme Vašeg direktnog ispitivanja i
8 unakrsnog ispitivanja, bavili ste se jednim dokumentom zajedno sa mojim
9 kolegama, pa bih ja molila da se svedoku prikaže dokument 65ter 0531. Radi
10 se o izveštaju, faksu, koji je Vaš komandant Karremans prosledio 12. jula,
11 komandantu snaga u Zagreb, Sarajevo, Tuzlu, u Hag i izvještavao o situaciji
12 u vezi sastanaka s Mladićem 11. i 12. jula. Molila bih da se okrene strana
13 2.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Moj sistem ima problema. Ja sam sve
15 izgubio, ali izvolite nastavite. Ja ću to sam povratiti.

16 GĐA. NIKOLIĆ:

17 P: O kojoj ste razgovarali sa gospodinom Nichollsom. Pod slovima A i
18 B ste dali svoje mišljenje o događajima. Ja ću Vam pročitati šta je Vaš
19 komandant pod tačkom C napisao svojim komandama: "Da pronađem odgovarajuće
20 predstavnike među civilima, jer zvanične vlasti iz određenih razloga nisu na
21 raspolaganju."

22 Pod tačkom D: "Da pronađem predstavnike među vojnim vlastima, jer
23 pokušavaju da se bore za koridor prema tuzlanskom području i u svakom
24 slučaju oni neće doći iz čisto ličnih razloga. Ne mogu da prisilim

25

26

27

28

29

30

1 pripadnike snaga Armije BiH da predaju svoje oružje."

2 Da li je po vašoj proceni to tačno?

3 O: Da.

4 P: Čitajući sve Vaše izjave i svedočenja, na početku smo,
5 zahvaljujući intervenciji predsedavajućeg ovog Veća, složićete se sa mnom da
6 ste sve vreme govorili, pri spominjanju imena Nikolić, prezimena, o majoru
7 Momiru Nikoliću, oficiru za vezu sa Holandskim bataljonom iz Bratunačke
8 brigade?

9 O: Da, to je tačno.

10 P: Vi ste se sa njime sastajali otprilike svake druge nedelje. Imali
11 ste više kontakata, razmenjivali informacije. Da li ste verovali majoru
12 Nikolić Momiru?

13 O: Mogu da Vam ukažem na jedan događaj da bih Vam pokazao koliko je
14 bilo povjerenje, dokle se može ići u povjerenju. U jednoj situaciji sam
15 došao na Žuti most. Jedan broj vojnika VRS-a me vidio kako dolazim i dobio
16 sam poruku i morao sam pogledati tu poruku, ali rekli su mi da moram da odem
17 za minut ili dva ili će me ubiti. I ja sam imao utisak da će se to stvarno i
18 desiti. Tako da sam ja pretpostavio da...

19 PREVODILAC: Prevodilac nije shvatio prevod sa holandskog na engleski.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dvije stvari. U redu 5, stranica 50,
21 tačno sam čuo da je svjedok rekao da je on dao poruku, izdao poruku. On je
22 rekao broj vojnika VRS, jedan broj vojnika VRS-a me je vidio kako dolazim i
23 ja sam dao poruku. Da li ste Vi dali poruku?

24 SVJEDOK: [simultani prevod] Da.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A to se pojavilo na transkriptu, pa
26 je onda nestalo. Druga stvar, posljednja tri reda uopšte nisam shvatio.

27

28

29

30

1 Rečeno je: "Dao sam poruku, dobio sam poruku. Trebalo mi je vremena da je
2 pogledam i onda mi je rečeno da odem za minut ili dva, ili će me ubiti. I ja
3 sam imao utisak da će se to zaista i desiti. I onda sam pretpostavio da je
4 to čovjek, čovjek gospodin Nikolić."

5 Taj posljednji dio: "Pretpostavio sam da je to čovjek, čovjek
6 gospodin Nikolić", to bih želio da nam objasnite, jer ovako kako je u
7 transkriptu nije dovoljno jasno. Hvala, pukovniče.

8 SVJEDOK: [simultani prevod] Pokušao sam da opišem da ako bi on
9 pokazao nešto, ako bi uradio nešto, onda biste pretpostavili da je to ono
10 što je on i mislio.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Moramo da se vratimo na poruku.
12 Rekli ste da ste dobili poruku. Da li je to tačno?

13 SVJEDOK: [simultani prevod] Da. Pismo. Mislim da sam dobio pismo.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li je to bilo potpisano pismo.

15 SVJEDOK: [simultani prevod] Da.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A ko je potpisao to pismo? Čiji
17 potpis je bio?

18 SVJEDOK: [simultani prevod] Mislim pukovnik Karremans.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To je pismo koje ste Vi sa sobom
20 nosili?

21 SVJEDOK: [simultani prevod] Da.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koje ste Vi onda predali vojnicima
23 VRS-a?

24 SVJEDOK: [simultani prevod] Da.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A da li su Vama vojnici VRS-a
26
27
28
29
30

1 prenijeli bilo kakvu poruku napismeno?

2 SVJEDOK: [simultani prevod] Dali su mi poruku da je ta poruka
3 primljena i da ćemo Vas mi kontaktirati.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ta poruka koju su oni Vama dali, ne
5 ona koju ste Vi njima dali, da li je to bila poruka data napismeno, i ako
6 jeste da li je bila potpisana i ko je potpisao?

7 SVJEDOK: [simultani prevod] Ne sjećam se tog posljednjeg.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Čini mi se da Vi krivite Momira
9 Nikolića za sve to što se desilo u toj konkretnoj situaciji. Zašto to
10 činite?

11 SVJEDOK: [simultani prevod] Ne. Pitanje je bilo da li sam imao
12 povjerenja u majora Nikolića, a moj odgovor je: da, vjerovao sam u njega. On
13 bi uradio ono što je rekao. Prema tome, on nije bio čovjek za koga bi se
14 moglo reći da mu se nije moglo vjerovati. To je bio samo primjer i ja
15 pretpostavljam da je on čovjek kojem se toliko može vjerovati na riječ, da
16 sam ja trebao da budem pažljiv i da bi bolje bilo da odem.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Drugim riječima, Vi nam kažete da
18 ako je poruka koju ste dobili bila: "idite ili ćemo Vas ubiti", oni bi se
19 držali svoje riječi, uključujući i Momira Nikolića i ako biste pokušali da
20 se ne vratite, u Vas bi zaista pucali. Da li ste to htjeli da nam kažete?

21 SVJEDOK: [simultani prevod] Da, meni su prijetili.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Mislim da je to dovoljno
23 jasno.

24 GĐA. NIKOLIĆ: Nemam više pitanja, časni Sude.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospođo Nikolić. Gospodin
26 Lazarević ili Stojanović? Da, gospodin Stojanović.

27 PREVODILAC: Mikrofon za gospodina Stojanovića.

28 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sada će Vas ispitivati advokat
29
30

1 gospodina Borovčanina.

2 G. STOJANOVIĆ: Dobar dan, časni Sude. Dobar dan, gospodine pukovniče.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Stojanović. Koliko

4 dugo Vam treba za unakrsno ispitivanje ovog svjedoka?

5 G. STOJANOVIĆ: Mi smo, časni Sude, najavili sat vremena i mislim da

6 ćemo se u tom vremenu i uklopiti.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nisam dobio prevod.

8 G. STOJANOVIĆ: Računam da ćemo svoje ispitivanje završiti za jedan

9 sat, kako smo i planirali.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, izvolite.

11 G. STOJANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

12 Unakrsno ispituje g. Stojanović:

13 G. STOJANOVIĆ:

14 P: Pukovniče, iz Vaših dosadašnjih svjedočenja shvatam da ste od

15 januara 1995. pa do izlaska iz enklave, radili kao oficir za vezu. Je li

16 tako?

17 O: Da.

18 P: U tom periodu...

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Nisam čuo odgovor

20 svjedoka, a i ne želim da ga čujem, jer mu je to pitanje postavljeno već

21 nekoliko puta i on je na njega odgovorio. Prema tome, molim Vas da idemo

22 dalje u Vašem unakrsnom ispitivanju.

23 G. STOJANOVIĆ:

24 P: Susreli ste se, u tom periodu, sa predstavnicima i Vojske

25 Republike Srpske i predstavnicima i civilne i vojne vlasti u enklavi

26 Srebrenice. Je li tačno?

27

28

29

30

1 O: Tako je.

2 P: Između ostalog, imali ste više kontakata sa Ramizom Bećirevićem,
3 ispred Armije BiH, i Momikom Nikolićem, ispred Vojske Republike Srpske. Je
4 li tako?

5 O: Momir Nikolić je predstavljao Bratunačku brigadu i redovno smo
6 slali preko njega poruke drugim brigadama.

7 P: Takođe sam shvatio da ste imali nekol'ko susreta i sa Nesibom
8 Mandžićem, prije nego što ste ga predložili za predstavnika izbjeglica iz
9 Potočara na sastanku kod generala Mladića. Je li tako?

10 O: Da.

11 P: Htio bih da Vas zamolim da nam pokušate pomoći prilikom
12 komentaranja jednog inserta iz video zapisa, koji, časni Sude, za
13 identifikaciju nosi oznaku ERN broj V0004458. To je dokazni predmet
14 Tužilaštva P01557 i radi se o insertu od 7.42 do 9.10 sekundi. Zamoliću samo
15 našeg saradnika, ako može da pustimo taj dio filma.

16 Pukovniče...

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Još uvijek to nemamo.
18 [Sudije i sekretar se savjetuju]

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izgleda da imamo tehničkih problema.
20 Ako bi tehničari mogli da nam pomognu. Izvinjavam se, gospodine Stojanović.
21 Ne mogu Vam pomoći, osim da Vam se izvinem.

22 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Mi možda možemo to da pustimo, ako bi
23 advokat Odbrane želio da dođe ovdje i da vidi da li je riječ o istom
24 odlomku, jer mi možemo da ga pustimo, ako sam dobro zabilježio brojeve.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li možemo to da uradimo,
2 gospodine Stojanović?
3 G. STOJANOVIĆ: Da, časni Sude, odmah.
4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Ako sam dobro shvatio
5 gospodina Stojanovića od ranije, on želi da pokažemo odlomak od 7.42 do
6 9.10., dakle nešto manje od dvije minute video-snimka.
7 G. STOJANOVIĆ: Da, časni Sude. Mislim da ćemo moći ovo...
8 PREVODILAC: Mikrofon za gospodina Stojanovića.
9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mikrofon, gospodine Stojanović.
10 G. STOJANOVIĆ: Da, časni Sude. Mislim da ćemo ovo moći prevazići i
11 zamoliću *miss* Janet da nam pomogne.
12 P: Gospodine pukovniče, radi se o događajima...
13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dajte prvo da vidimo taj video-
14 snimak, a Vi onda to objasnite.
15 [Gleda se video-snimak]
16 G. STOJANOVIĆ: Stop.
17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A sada možete postaviti pitanje i
18 objasniti svjedoku šta god želite.
19 G. STOJANOVIĆ:
20 P: Gospodine pukovniče, da li možete prepoznati čovjeka na ovom
21 insertu?
22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pretpostavljam da mislite na čovjeku
23 u svijetlo plavom sakou koji je pružio ruke napred?
24 G. STOJANOVIĆ: Da, upravo tako, časni Sude.
25 SVJEDOK: [simultani prevod] Ne mogu ga prepoznati. Prvi put vidim
26 ovaj snimak.
27 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi smo sada na kadru 07.48.5.
28 Izvolite.
29
30

1 G. STOJANOVIĆ: Ako mogu da zamolim da onda nastavimo ovaj kadar i
2 zamoliću da se u jednom trenutku zaustavi.

3 [Gleda se video-snimak]

4 G. STOJANOVIĆ: Stop.

5 P: Ako mogu da Vas zamolim pukovniče, da li prepoznajete čovjeka u
6 sredini kadra, u vojnoj uniformi sa brkovima, a možda i bradom?

7 O: Da, to je Ramiz Bećirović, ako sam u pravu.

8 P: Hvala Vam. Pokušajmo samo, da li nam možete pomoći da li je prvi
9 lik o kome sam govorio mog'o biti Nesib Mandžić ili ne?

10 O: Ne mogu da ga prepoznam na tom snimku.

11 G. STOJANOVIĆ: Časni Sude, možda je ovo trenutak samo da radi
12 identifikacije kažemo da smo zaustavili video-snimak na 8 minuta, 39 sekundi
13 i da je svjedok prepoznao na snimku Ramiza Bećirevića.

14 P: Gospodine pukovniče...

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] 8 minuta, 39 sekundi i 9 desetinki.

16 G. STOJANOVIĆ:

17 P: Shvatam da ste imali sa gospodinom Mandžićem nekoliko susreta i
18 volio bih, ako možete, da nam kažete šta je bila tema tih susreta?

19 O: Bili su isključivo u vezi sa školom, pitanjima koja se tiču škole.
20 A govorimo o sastancima prije nego što je on odabran za predstavnika
21 stanovništva. Sve do tog trenutka smo razgovarali samo o školi. Ja sam išao
22 u posjetu školi i nismo razgovarali ni o čemu drugom.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Šta je Vas lično opredijelilo da predložite gospodina Mandžića za
2 predstavnika na sastanku u hotelu "Fontana"?

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pre toga treba da znamo da li je on
4 predložio gospodina Mandžića ili je to učinio gospodin Karremans, ili
5 obojica.

6 G. STOJANOVIĆ: U redu, časni Sude.

7 P: Gospodine /ne čuje se/ koji je predložio gospodina Mandžića kao
8 predstavnika na sastanku u "Fontani"?

9 O: Da, to sam bio ja.

10 P: I sljedeće pitanje je ono što smo maloprije postavili. Iz kojih,
11 šta Vas je opredijelilo da to učinite?

12 O: Koliko se sećam, kada sam se odvezao nazad iz Srebrenice do
13 Potočara, vodnik Rave i ja smo otvorili kapije, tako da izbeglice imaju
14 prostora i mislim da sam krajičkom oka ugledao Nesiba Mandžića, tako se
15 sećam ovog događaja, i tako sam pomislio, jao neko nam je potreban. Ugledao
16 sam njega... video sam nekoga... Možemo li njega da uzmemo? Tako se sećam
17 ovog događaja.

18 P: Sjećate li se da li je gospodin Mandžić bio politički angažovan?

19 O: Ja to nisam primetio, niti po njegovim postupcima, niti tokom
20 razgovora koje sam sa njim vodio.

21 P: Da li Vam je poznato da je u tom periodu, april, maj, jun 1995.,
22 bilo političkih sučeljavanja i sukoba u enklavi Srebrenica?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Da, to mi je svakako poznato, jer ih je bilo.

2 P: Je li postojala vlast i opozicija?

3 O: Postojala je opozicija i vodila se bitka između opozicije i
4 moćnika, to mi je poznato.

5 P: Hvala Vam. Ako možete samo da nam pomognete koga podrazumijevate
6 pod tim pojmom "moćnika"?

7 O: Ne sećam se nijednog pojedinačnog imena, ali ono što imam na umu
8 jeste da je jedna od osoba iz opozicije formirala opozicionu partiju, da je
9 tražila zaštitu Holandskog bataljona, jer su se osećali ugroženi. Sećam se
10 da sam o tome razgovarao sa vodnikom Rave. Mi nismo obezbedili takvu zaštitu
11 i smatrali smo to unutrašnjim pitanjem u okviru enklave. Sećam se da je
12 narednog dana najmanje jedan od vođa opozicije bio ozbiljno povređen, a
13 rukovodioci enklave su nas prilikom nedeljnih sastanaka molili da ne
14 pokušavamo da stupimo... da ostvarimo bilo kakve kontakte bez njihove
15 pomoći. Tako se toga sećam.

16 P: Koga smatrate tim "moćnicima" u enklavi?

17 O: Moćnici u enklavi, bio je Zulfo na zapadu, u pozadini je bio
18 Šanvić... ili nešto... Turšanović, a u ostatku oblasti je bio Naser Orić sa
19 svojom grupom i on je bio na čelu te grupe.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Na osnovu ovoga što sam čuo, u ovom
21 slučaju shvatio sam da je Naser Orić otišao u Tuzlu u aprilu, a mi govorimo
22 o aprilu, maju i junu 1995. Šta je sa ostatkom aprila, maja i juna 1995.? On
23 navodno nije bio tu.

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: [simultani prevod] Onda on nije bio tu i onda bismo imali
2 posla sa licem koje vidite na središtu ove slike, ali svakako je bio u
3 kontaktu sa Naserom Orićem. Ja sam imao utisak da je dobijao instrukcije. Ne
4 morate da budete prisutni da biste upravljali.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Stojanović, nastavite.

6 G. STOJANOVIĆ: Hvala Sudu.

7 P: Gospodine pukovniče, čuli smo dosta o imenu Momira Nikolića.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Nicholls?

9 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Mislim da možda postoji greška u
10 transkriptu. Želim da se uverim. Ovde u transkriptu piše: "Mislim da ne
11 treba da budete zaduženi da biste bili prisutni." Mislim da je obrnuto.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, tako sam i shvatio. Mislim da
13 imamo malih problema sa prevođenjem ovog jutra, tako da, slažem se.

14 Gospodine Stojanoviću.

15 G. STOJANOVIĆ:

16 P: Koju je poziciju gospodin Momir Nikolić u to vrijeme imao u
17 Bratunačkoj brigadi, ukoliko znate?

18 O: On je sa nama uspostavljao vezu. Njegova tačna uloga u okviru
19 brigade nije bila jasna i on je želeo da to tako i ostane.

20 P: Da li je imao vojnički čin?

21 O: Da. Obraćali smo se kao majoru Nikoliću. Tako je bio predstavljen.

22 P: Da li je taj čin i nosio sa sobom?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne. U načelu, oficiri Vojske Republike Srpske nisu to činili.

2 P: Da li Vam je ikada gospodin Momir Nikolić rekao da ima čin majora?

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li osporavate čin gospodina
4 Nikolića, gospodine Stojanoviću?

5 G. STOJANOVIĆ: Pa vidite da on nije imao taj čin. Ja pokušavam kroz
6 izjavu ovog svjedoka da dobijem taj podatak.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, onda produžite dalje. Ovo je
8 jedini razlog zbog kojeg samo mogao i da, zbog kojeg mi je palo na pamet
9 zašto postavljate ova pitanja.

10 Prema tome, pukovniče, postavlja Vam se sledeće pitanje: da li Vam je
11 gospodin Nikolić ikada rekao da je po rangu major, da je po činu major?

12 SVJEDOK: [simultani prevod] Mislim da se sećam da nije hteo da mu se
13 obraćaju po činu ili po položaju. Čak je došlo do jednog incidenta. Tada mu
14 se neko obratio kao komandantu Bratunačke brigade, a on se toliko naljutio
15 da je odbio da sa nama neko vreme ima posla. Dakle, pokušavao je da se ne
16 pominje njegov čin ili položaj.

17 P: Ko ga je Vama predstavio kao major Nikolić?

18 O: Verujem da mi ga je predstavio general Živanović početkom januara.
19 A takođe, tako su mi ga predstavili moji prethodnici iz Holandskog bataljona
20 II. Oni su meni prethodili na ovom položaju i oni su nam i dali spisak ljudi
21 sa kojima su bili u kontaktu, sa njihovim imenima i činovima. Na osnovu tog
22 spiska on je bio major Nikolić.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam. Tokom Vašeg glavnog ispitivanja, identifikovali ste i
2 lice po imenu pukovnik Janković. Pomozite nam, kakva je njegova bila uloga
3 na tim sastancima u hotelu "Fontana"? Kako ste je Vi doživjeli?

4 O: Njegova uloga je bila pre svega da pruža neposrednu pomoć Mladiću.
5 Zbog toga je na jednom od sastanaka sedeo odmah pored Mladića i povremeno se
6 sa njim konsultovao. Na početku prvog sastanka on je takođe bio Mladićev
7 potparol pred Karremansom. On se uveravao da su poruke ispravno prenete, a
8 kasnije vidite na video-snimku da Petar preuzima na sebe tu ulogu. Na trećem
9 video-snimku verujem da pukovnik Janković sedi u pozadini, preko puta
10 generala Mladića i hvata beleške. Kasnije ja nisam bio upućen. Pukovnik
11 Janković je trebalo da završi stvari na licu mesta, u ime generala Mladića,
12 ali to sam saznao iz indirektnih izvora, kao neku vrstu veze između generala
13 Mladića i Holandskog bataljona.

14 P: Da li je on na ta tri sastanka bilo šta diskutovao?

15 O: Ne sećam se toga. Njegova uloga je više bila da posmatra i da
16 hvata beleške.

17 P: Shvatam da ste Vi iz indirektnih izvora zaključili da je on
18 trebalo da završava stvari na licu mjesta umjesto generala Mladića. Hoćemo
19 li se složiti sa konstatacijom da je on bio izvršni šef koji je imao
20 odgovornost da sprovede Mladićeve planove? Da li je to korektno?

21 O: Skloniji bih bio da kažem da je on bio veza sa Holandskim
22 bataljonom, da je on trebao da svršava poslove sa Holandskim bataljonom.
23 Prema tome, on je do ograničenog izbora vodio planove generala Mladića i pre
24 svega se koncentrisao na Holandski bataljon.

25
26
27
28
29
30

1 Ali ovo nije osnovano na, zasnovano na mojim ličnim, na onom što sam lično
2 primetio. To je zasnovano na onom što sam čuo iz druge ruke.

3 P: Kada kažete: "Da sprovede Mladićeve planove", na koje planove
4 konkretno mislite?

5 O: Mislim na transport izbeglica.

6 P: Kada ste prvi put čuli za postupak odvajanja vojno sposobnih
7 muškaraca?

8 O: To je možda bilo prilikom prvog ili drugog sastanka sa generalom
9 Mladićem. U svakom slučaju, svakako sam već bio čuo za to do trećeg
10 sastanka.

11 P: Zamolio bih Vas sada, gospodine pukovniče, da prokomentarišemo
12 jedan dokumenat. Ja bih zamolio gospođu sekretara. Radi se o našem dokaznom
13 predmetu 4 D15, a koji smo pribavili iz generalne kolekcije sa EDS-a, i on
14 nosi oznaku ERN broj 4D000176 do 4 D000189. Nažalost, časni Sude, do ovog
15 trenutka mi još uvijek nismo dobili prevod i ja ću zamoliti samo da pročitam
16 naslov, jer dole su sve imena, tako da ne bi trebalo da imamo problem.

17 Gospodine pukovniče, u naslovu stoji: "Spisak ratnih zločinaca
18 poznatih komandi 1. lake pješadijske bratunačke brigade, koji su vršili
19 ratne zločine na području opština Bratunac, Srebrenica, Milići, Vlasenica i
20 Skelani, za koje postoje indicije da se nalazi u Srebrenici." I sada je taj
21 dokumenat podijeljen po grupama: funkcioneri i organizatori, komandni sastav
22 i neposredni izvršiooci. Ukupan broj ljudi je na ovom spisku 387. i spisak
23
24
25
26
27
28
29
30

1 datira sa 12.7.1995. godine. Moje pitanje vezano za ovaj dokumenat glasi: da
2 li Vam je išta poznato u vezi sa ovim dokumentom?

3 O: Koliko ja mogu da se setim, prvi put vidim ovaj spisak.

4 P: Da li Vam je gospodin Momir Nikolić u bilo kom trenutku, bilo šta
5 govorio o ovom dokumentu?

6 O: Ne sećam se toga. Sećam se da je bilo zločinaca, ali ne sećam se
7 da li je izdao spisak.

8 P: Kada se pomenuli da je bilo zločinaca, šta ste pod tim
9 podrazumijevali?

10 O: Pod zločincima sam mislio na one koji su po rečima gospodina
11 Nikolića, bili zločinci.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim da ovo razjasnimo, jer mi je
13 još jednom potrebno da se ovo razjasni. U transkriptu piše sledeće: "Sećam
14 se da je bilo zločinaca." Šta ste nameravali da kažete? Ispravite me ako
15 grešim, hteli ste da kažete da i ako nikada niste videli ovaj spisak, da je
16 gospodin Nikolić Vama pomenuo postojanje ratnih zločinaca. Jeste li to
17 želeli da kažete?

18 SVJEDOK: [simultani prevod] Da, to je tačno.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Niste mislili da nam kažete da ste
20 lično, da Vam je lično bilo poznato da postoje ratni zločinci među
21 Muslimanima?

22 SVJEDOK: [simultani prevod] To je tačno. Postojali su izveštaji o
23 mogućim nedelima Armije BiH u enklavi i o tome da su možda izvršeni neki
24 ratni zločini.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Mislim da je to dovoljno
26 jasno.

27

28

29

30

1 Gospodine Stojanoviću.

2 G. STOJANOVIĆ:

3 P: Gospodine pukovniče, iz onoga što ste i danas govorili, a vodeći
4 računa o vašoj izjavi koju ste dali Tužilaštvu 10. februara 1998. godine, i
5 to radi identifikacije, to je na strani 8, 2. paragraf, kada govorite o
6 sastanku od 12. jula 1995. i evakuaciji stanovništva, Vi pominjete i
7 sastanak, da je Mladić govorio o sastanku sa generalom Smithom, i da
8 potpukovnik Karremans ne treba da brine oko toga. Sjećate li se tog dijela
9 Vaše izjave?

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ako će mu biti postavljena pitanja o
11 ovom događaju, onda je potrebno da vidi izjavu. Molim da mu izjava bude
12 dostupna. I mi želimo da je vidimo.

13 G. STOJANOVIĆ: /ne čuje se/ ... sekretara da identifikuje. To je
14 dokazni predmet Odbrane 4 D25, strana 8 engleske verzije, drugi paragraf,
15 strana 9 engleske verzije, drugi paragraf.

16 P: Gospodine pukovniče, u jednom trenutku vidjećete na monitoru ovaj
17 dio Vaše izjave, znači strana 9, drugi paragraf. Sjećate li se toga?

18 O: Mislite na paragraf koji počinje sa "Mladić je izneo opšte crte",
19 i tako dalje?

20 P: Da, upravo to. I četvrti red počinje dio o kome sam govorio.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ali to ponovo ne odražava ono što
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 mi vidimo na transkriptu. Molim Vas još jedanput, strana 63, redovi 16, 17
2 do 21, prema transkriptu, svedoku je izjavljeno sledeće: On je upućen na
3 ovaj paragraf, osim što je to na strani 8 prema transkriptu, a sada vidimo
4 da je u pitanju strana 9, i takođe mu je rečeno da, kada ste pomenuli
5 sastanak od 12. jula i evakuaciju stanovništva, pomenuli ste sastanak kada
6 je Mladić govorio i u pitanju je bio sastanak sa generalom Smithom. I
7 izjavili ste da... (...), pa nešto nedostaje, da pukovnik Karremans ne treba o
8 tome da brine. Ovo je upravo suprotno od onoga što se u bitnom delu izjave
9 opisuje. U bitnom delu svedokove izjave kaže se da je najpre Karremans
10 prigovorio o ovome Mladiću, ali da je Mladić ignorisao njegove prigovore i
11 da je Mladić onda odgovorio generalu da se sreo sa generalom Smithom i da ne
12 mora o tome da brine.

13 Izvolite sada Vaše pitanje. Sve ovo sam ponovio da bih razjasnio
14 stvari, a ne da bih preduhitrio Vaše pitanje, gospodine Stojanoviću.

15 G. STOJANOVIĆ: Hvala, časni Sude, na pomoći.

16 P: Moje pitanje, gospodine pukovniče, jeste ko je general Smith?

17 O: General Smith je bio nadređeni, on je bio jedan stepen iznad nas.
18 On se nije nalazio u Tuzli. Verujem da je bio u Sarajevu. U svakom slučaju,
19 on je bio na višem nivou. Možda se nalazio i u Zagrebu.

20 P: Da li je tačno da je tom prilikom general Mladić pomenuo
21 potpukovniku Karremansu da se sastao sa generalom Smithom i da ne treba,
22 znači potpukovnik Karremans, da brine oko pitanja koja je tu postavio?

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Tako piše u izjavi. Dakle, Vaše
24
25
26
27
28
29
30

1 pitanje bi trebalo da glasi da li potvrđuje ono što piše u drugom paragrafu,
2 a ne obrnuto, onako kako ste Vi to formulisali.

3 Pukovniče, koliko je Vama poznato, da li potvrđujete sadržinu drugog
4 pasusa u ovoj izjavi na strani 9, ili ne?

5 SVJEDOK: [simultani prevod] Pa, ne sećam se najjasnije, ali ako sam u
6 to vreme dao takvu izjavu, pretpostavljam da je to zaista i bio slučaj.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, pukovniče.

8 G. STOJANOVIĆ: Hvala, časni Sude. Možda je ovo prilika za pauzu.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam gospodine Stojanović i
10 gospodine Nicholls. Imaćemo pauzu od 25. minuta. Gospodine Nicholls.

11 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Izvinite, želeo bih da razjasnim
12 nešto u vezi sa transkriptom. Pitanje je u vezi sa pitanjima koja su
13 postavljena, ali iz izjave nije jasno da li su u pitanju, da li je u pitanju
14 više izjava, da li je u stvari Karremans prigovorio zbog razdvajanja
15 muškaraca radi ispitivanja, i da li je to ono što je general Mladić rekao da
16 o tome ne treba da brine, a ne o tome kolika sve pitanja postoje?

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Svedok je govorio isključivo o
18 drugom pasusu na strani 9, a pitanje koje mi ovde imamo glasi: "Da li je
19 tačno da je tom prilikom general Mladić pomenuo pukovniku Karremansu,
20 potpukovniku Karremansu, da se susreo sa generalom Smithom i da Karremans ne
21 treba da brine o postavljenom pitanju, koja god bila postavljena pitanja."
22 To je sve što je svedoku, od svedoka traženo da kaže.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Znači, Mladić je ocrtao evakuacioni plan za izbeglice, Mladić se složio i
2 tako dalje. On je rekao da Mladić ne treba da se brine. Mladić je rekao da
3 Karremans ne treba da brine o tome.

4 Znači, poenta pitanja koje je postavio gospodin Jovanović /u
5 engleskom transkriptu: "Stojanović"/ tiče se četvrtog i petog reda i on je u
6 stvari ponovio da se odnosi na četvrti i peti red. Izvinite, ispravite me
7 ako grešim, gospodine Stojanoviću, ali ne mislim da grešim. Vi niste
8 razgovarali o tome o koji je pitanjima zapravo bilo reč, bar ne u ovom
9 trenutku.

10 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Hvala Vam.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Pauza od 25 minuta.

12 ... Početak pauze u 12.32h.

13 ... Sjednica nastavljena u 13.00h.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Nicholls.

15 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Časni Sude, želim samo da obavijestim
16 Sud, naime da se izvinem. Neću biti u mogućnosti da budem tu sutra, tako da
17 će gospodin McCloskey voditi dodatno ispitivanje, ako bude dodatnog
18 ispitivanja. Ja se zaista izvinjavam, to je nešto što je bilo davno zakazano
19 i nisam prvobitno predviđao da ću raditi sa ovim svjedokom.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Nicholls, što
21 ste nas o tome obavijestili.

22 Gospodine Stojanović, izvolite.

23 G. STOJANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

24 P: Gospodine pukovniče, poslije trećeg sastanka u "Fontani", 12.
25 jula, Vi odlazite u Potočare, a nakon kraćeg sastanka sa potpukovnikom
26 Karremansom i majorom Frenkenom, Vi se ponovo vraćate u Bratunac. Je li
27 tako?

28
29
30

1 O: Tako je.

2 P: Tamo se susrećete sa gospodinom Momikom Nikolićem?

3 O: Da.

4 P: I on Vam kaže da se vratite u Potočare i da evakuacija treba da
5 započne. Je li tako?

6 O: Ili da je već počela.

7 P: Da li je taj susret sa Momikom Nikolićem bio spontan ili ste Vi
8 tražili da se ponovo vidite s njim?

9 O: To je bio spontani susret. Ja sam se tamo odvezao a da nisam imao
10 zakazano.

11 P: Ali je u tom trenutku gospodin Momir Nikolić znao za činjenicu da
12 evakuacija treba da počne ili je već počela. Je li tako?

13 O: Da.

14 P: Možete li nam pomoći i reći kako Vi ocjenjujete ulogu Momira
15 Nikolića u ovom poslu oko evakuacije i izdvajanja vojno sposobnih muškaraca
16 iz Potočara?

17 O: Ja ga lično nisam vidio, gospodina Nikolića, da je bio prisutan u
18 Potočarima, niti sam ga vidio prilikom odvajanja muškaraca. Prema tome,
19 nisam vidio da je on učestvovao u tome.

20 G. STOJANOVIĆ: Časni Sude, zamolio bih sada sekretara ako može da nam
21 pomogne da pogledamo dokazni predmet Odbrane 4 D16. Radi se o izjavi o
22 činjenicama i prihvatanju krivice koju je gospodin Momir Nikolić dao, a za
23 identifikaciju, radi se o ERN broju u engleskoj verziji 4 D000190 do 4
24
25
26
27
28
29
30

1 D000198. I zamolio bih, ako može, da obratite pažnju na tačku 5 izjave o
2 činjenicama i prihvatanju krivice Momira Nikolića. Gospodine pukovniče,
3 vidjećete u jednom trenutku i molio bih Vas da se koncentrišete na tačku 5.

4 Tu se kaže, znači, gospodin Momir Nikolić u izjavi o činjenicama
5 kaže: "Nakon trećeg sastanka pukovnik Janković je izašao iz hotela "Fontana"
6 i rekao mi da koordiniram transport svih žena i djece i izdvajanje vojno
7 sposobnih muslimanskih muškaraca."

8 Da li to vidite, gospodine pukovniče?

9 O: Vidim.

10 P: Zamolio bih Vas, pošto mi nismo vojna lica, da nam kažete šta se u
11 vašoj doktrini podrazumijeva pod pojmom "koordinacija", u vojnom, u vojnoj
12 terminologiji?

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Živanović.

14 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude, ali ja
15 nemam taj tekst na ekranu.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja na jednom ekranu imam tekst na
17 engleskom i odgovarajući prevod na B/H/S, pa pretpostavljam da ako
18 pritisnete dugme za e-court, trebali biste to da imate.

19 Da li ostali imaju? Vidim da gospodin Lazarević kaže da on to može da
20 vidi. Možda neko može da pomogne gospodinu Živanoviću, pa da možemo da
21 nastavimo.

22 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Gospodin Živanović bi možda mogao da
23 pogleda monitor koji se nalazi ispred, između njega i njegove kolegice.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala gospođi

25

26

27

28

29

30

1 poslužiteljici. Hvala, gospodine Lazarević. Dajte da nastavimo.

2 Izvinjavam se gospodine Stojanović. Dakle, pukovniče, od Vas je
3 zatraženo da nam objasnite vojni značaj izraza "koordinirati",
4 "koordinacija", pretpostavljam u odnosu na neku operaciju.

5 SVJEDOK: [simultani prevod] Ako ste odgovorni za koordinaciju, onda
6 okupljate različite strane i pokušavate da uskladite interese strana tako da
7 se stvari mogu što je brže i tačnije obaviti, a od Vašeg nadređenog dobijate
8 ovlaštenja da koordinirate stvarima. Tako da Vi, u stvari, djelujete u ime
9 svog nadređenog. U ovom slučaju mislim da je on bio neka vrsta koordinatora
10 za transport i razdvajanje, kako je to i sam rekao i da je on dobio
11 ovlaštenje od pukovnika Jankovića.

12 G. STOJANOVIĆ:

13 P: Hvala, pukovniče. Samo još jedno da nam pomognete. Da li ta
14 koordinacija podrazumijeva i mogućnost komandovanja jedinicama koje treba da
15 se koordiniraju, u skladu sa uputstvima koja je dobio?

16 O: Pa, ne bih išao tako daleko.

17 P: Hoćete sada pogledati tačku 6 ove izjave, poslednju
18 reče...poslednju rečenicu tog pasusa. To je na engleskom na strani 3.

19 Tu se kaž... tu gospodin Momir Nikolić nastavlja davati izjavu o
20 činjenicama i prihvatanju krivice, i kaže da je u sadejstvu sa ovim
21 jedinicama koje je gore naveo, koordinirao i nadzirao transport žena i djece
22 za Kladanj, te izdvajanje i pritvaranje vojno sposobnih muslimanskih

23

24

25

26

27

28

29

30

1 muškaraca.

2 Gospodine pukovniče, je li i dalje smatrate da pojam "koordinacija"
3 može da se obavi, a da se nekome od jedinica koje se koordinišu ne izdaju
4 naređenja, ili ne prenesu naređenja?

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Nicholls.

6 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Samo da se zna da to nije tačno ono
7 što je svjedok prethodno odgovorio.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ja sam upravo igrao se idejom da
9 intervenišem lično, jer ono što je svjedok prethodno rekao da ne bi išao
10 tako daleko da se složi s Vama, je bilo zato što je u Vašem pitanju rečeno
11 da li to podrazumijeva i mogućnost komandovanja nad jedinicama i mislim da
12 je njegov odgovor značio, odnosio se na ukupnu komandu, kada je rekao: "Ne
13 bih išao tako daleko". Ja nisam shvatio njegov odgovor tako da on isključuje
14 čak i najmanji oblik komandovanja. Tako da biste možda mogli na to da ga
15 usmjerite i možda bi on onda mogao da objasni svoj prethodni odgovor, jer ja
16 sam ga tako shvatio.

17 Pukovniče, da li je Vaša definicija ili shvatanje "koordinacije" kako
18 nam je to prethodno preneseno, znači da Vi isključujete potpuno mogućnost,
19 čak i najmanjeg oblika komandovanja tokom koordinacije ili koordiniranja
20 jedne operacije, ili izdvanja naređenja, drugim riječima?

21 SVJEDOK: [simultani prevod] Ne.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da je to njegov odgovor,
23 gospodine Stojanović, i ja sam to upravo tako shvatio.

24 G. STOJANOVIĆ: Shvatam i mislim da nema više potrebe da se zadržavamo
25 na ovom pitanju. Mislim da smo time zadovoljni, onim što je odgovoreno.

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine pukovniče, nastavljamo. 12. jula oko 13.30 sati, nakon
2 što ste imali taj kontakt sa gospodinom Nikolićem, Vi se vraćate ponovo u
3 Potočare. Sjećate li se?

4 O: Da, tako je.

5 P: Morali ste proći preko Žutog mosta i pokraj Vašeg osmatračkog
6 punkta. Je li tako?

7 O: Da.

8 P: Da li ste se na tom punktu zadržavali, razgovarali sa Vašim
9 vojnicima, pripadnicima Holandskog bataljona?

10 O: Ne mogu se sjetiti, ali moguće je. Posebno, ako vidite neke
11 vojnike Ujedinjenih nacija, neke svoje vlastite vojnike, zaustavićete se i
12 pitaćete ih kako su, šta se dešava.

13 P: To je logično i ja Vas molim samo pomozite nam, kako ste Vi zvali
14 taj osmatrački punkt?

15 O: Da, to je bio posmatračko mjesto Papa.

16 P: Dakle, oko 13.30 sati 12. jula, pripadnici Holandskog bataljona
17 još uvijek su bili na ovom osmatračkom punktu. Je li tako?

18 O: Više ne znam. Moguće.

19 P: Hvala. Po dolasku u Potočare vidjeli ste veliki broj izbjeglica
20 koji ulazi u autobuse. Ja hoću da Vas pitam da li je taj ulazak u autobuse
21 bio samo na jednom određenom mjestu ili se istovremeno ulazilo u više
22 autobusa ili teretnih vozila? Ono što ste Vi vidjeli.

23 O: Ljudi su ulazili u različite autobuse i vozila, i to odjednom.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dakle, nije postojao, nije postojalo samo jedno mjesto gdje se
2 vrši ulazak u autobuse, nego je to bio jedan veći ili širi prostor, zar ne?

3 O: Autobusi su bili postrojeni jedan iza drugog. Tu su bili
4 parkirani i natrpani su do punog kapaciteta, tako da su ljudi ulazili u
5 autobuse na različitim mjestima, naravno.

6 P: Da li je to bilo tačno ispred UN-ove baze, ili lijevo ili desno od
7 UN baze, gledajući prema asfaltnom putu?

8 O: Mislim da je transport bio sa desne strane puta, zatim oko baze i
9 u blizini baze.

10 P: Da li ste u toj grupi izbjeglica vidjeli pripadnike i borce Armije
11 Bosne i Hercegovine koje ste prepoznavali od ranije?

12 O: Ne, nisam ih vidio.

13 P: Zamolio bih Vas, gospodine pukovniče, da prokomentarišemo jedan
14 dokumenat, a sekretara bih zamolio samo za pomoć. To je dokazni predmet
15 Odbrane 4 D17, koji nosi ERN oznaku, broj 4 D000208 do 4 D000209. I ako mogu
16 da Vas zamolim da samo koncentrišemo se na prvu stranu ovog izvještaja.
17 Nažalost, časni Sude, još uvijek nismo dobili prevod ovoga dokumenta, ali ću
18 ja pokušati samo jednu rečenicu da predočim svjedoku i pročitacu je.

19 Dakle, gospodine pukovniče, radi se o dokumentu Generalštaba Armije
20 Bosne i Hercegovine od 12. jula 1995., to možete vidjeti u gornjem lijevom
21 zaglavlju, u 13 sati i 25 minuta, dakle, upravo u vrijeme kada bi otprilike
22 Vi trebalo da ste u Potočarima, i kojeg načelnik Generalštaba, Enver
23 Hadžihasanović, šalje predsjedniku Predsjedništva Bosne i Hercegovine preko
24 komande 1. korpusa Armije Bosne i Hercegovine. I tu se kaže:

25

26

27

28

29

30

1 "Noćas oko 23.00 sata imali smo 15.000 do 20.000 izbjeglica koji su sjedili
2 u zoni ratnih dejstava zajedno sa 300 boraca Armije Bosne i Hercegovine u
3 kampu u Potočarima."

4 Možete li nam dati orijentaciju koliko ste Vi, po vašoj procjeni,
5 vidjeli u tom prostoru vojno sposobnih muškaraca u Potočarima?

6 O: Ja sam prošao kroz grupu izbjeglica dva ili tri puta. Teško je to
7 procijeniti, ali svakako sam vidio nekoliko desetina.

8 P: Maloprije ste identifikovali načelnika štaba 28. divizije,
9 Ramiza...štaba 28. divizije, Ramiza Bećirevića. Da li ste ga igdje, 11.
10 jula, vidjeli u Potočarima?

11 O: Poslednji put sam ga vidio u Srebrenici u bazi čete Bravo kada je
12 zatražio da obezbijedimo sigurnost za njegovu ženu i od tada ga više nisam
13 vidio.

14 P: Da li je ispravno ako zaključujem da je to bilo 10. jula 1995?

15 O: Da.

16 P: Divizija se sastoji od više brigada. Je li tako?

17 O: Da.

18 P: Brigada se sastoji od više bataljona. Je li tako?

19 O: Da.

20 P: A Vi ste bili organizovani kao Holandski bataljon, znači imali ste
21 snagu bataljona. Je li tako?

22 O: Pa, na kraju smo imali popunjenost od 60%.

23 P: I dobro, da završim sa ovim nizom pitanja. Vi 12., sa prvim
24 konvojem izbjeglica, krećete prema Kladnju. Je li tako?

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da, tako je.
- 2 P: Ko se nalazi na čelu tog konvoja? Ko vodi taj konvoj?
- 3 O: Mislim da sam to nekoliko puta rekao ranije i da sam identifikovao
4 te osobe na fotografijama, takođe.
- 5 P: Jeste, pukovniče. Ja želim onda samo da to bude baza za pitanje
6 koje ću Vam postaviti. Koji ste Vi, sa Vašim vozilom, po redu u tom konvoju?
- 7 O: Ubrzo nakon što smo krenuli, pokušao sam da stignem kolonu i
8 mislim da sam ja bio u drugom ili trećem vozilu. Ispred mene nije bilo
9 autobusa. Bio je jedan putnički automobil, u njemu su bile neke osobe. I,
10 možda je tu bio još jedan vojni, jedno vojno vozilo, ali se toga više ne
11 sjećam.
- 12 P: Da li ste Vi tražili odobrenje od Vaših starješina da krenete sa
13 tim konvojem ili je to bila Vaša lična inicijativa?
- 14 O: Ja sam dodijeljen da pratim konvoj. To je bio moj zadatak.
- 15 P: Ko Vam je dao, gospodine pukovniče, taj zadatak?
- 16 O: Major Franken.
- 17 P: Da li ste tom prilikom sa sobom nosili Vaše lično naoružanje?
- 18 O: Da. Svoj pištolj sa deset metaka. I, kao što sam ranije pomenuo,
19 to se nosi sa sobom kao statusni simbol, a ne za pucnjavu.
- 20 P: Kada ste pomenuli da ste u jednom trenutku u Kladnju bili
21 zarobljeni od strane pripadnika Armije BiH, da li Vam je taj pištolj oduzet?
- 22 O: Da, tako je.
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Da li su Vam ga oduzeli odmah tu u Kladnju ili negdje nakon Vašeg
2 izlaska sa tog prostora?

3 O: U stvari, neposredno pre nego što smo stigli u Kladanj, mi smo se
4 susreli, kako mi se čini, sa izviđačkom grupom Armije BiH i oni su bili
5 podozrivi u pogledu toga šta se događalo. Oni su nas zaustavili, oduzeli nam
6 oružje i odvezli nas, ili tačnije, mi smo sa njima zajedno otišli pešice.
7 Otišli smo u njihov glavni štab.

8 P: Sutradan Vi produžavate prema Splitu. Je li tako?

9 O: Pa, putovao sam preko Tuzle. Najzad sam, posle izvesnih prekida
10 stigao do Splita. To je potrajalo dva do tri dana.

11 P: Od koga ste dobili, ukoliko ste dobili, odobrenje da se ne vraćate
12 u Srebrenicu, nego da produžite za Split? Ili je to bila samo Vaša
13 inicijativa?

14 O: Bio je jedan holandski pukovnik, pukovnik Branz /fonetski/ u
15 Tuzli. Ja sam sa njim tamo razgovarao i razgovarali smo o ovoj temi. On je
16 znao šta se događalo, a naravno da nisam otišao samoinicijativno. Bio mi je
17 potreban prevoz i helikopter. Čak sam deo puta, deo puta sam prešao u
18 guseničaru. To ne može čovek da uradi samoinicijativno.

19 P: Hvala Vam. I da završim, gospodine Boering, gospodine pukovniče,
20 sa jednom dilemom koju imam. Prilikom Vašeg glavnog ispitivanja, 22.
21 septembra, na strani 17, redovi od 14 do 17 transkripta zapisnika, Vi ste,
22 na pitanje kolege Tužioca, koliko je otprilike muškaraca odvojeno i
23 odvedeno, misli se na Tišću, na Luke, kada ste došli 12. jula do tog
24
25
26
27
28
29
30

1 prostora, odgovorili ste, ako se sjećate: "Prema mom viđenju, 10 do 15
2 muškaraca. Nisam više vidio. Bila je velika gužva i nisam imao slobodu
3 kretanja." Sjećate li se toga?

4 O: Ne sećam se da li sam rekao da je došlo do velike zbunjenosti, ali
5 se sećam da je bilo 10 do 15 muškaraca i da nisam imao slobodu kretanja.

6 P: Hvala Vam. Upravo to i hoću da Vas upitam. I, zamolio bih sada da
7 nam pomognete, da nam ponovo predočite izjavu koju je potpuk...pukovnik
8 Boering dao Tužilaštvu 10. februara 1998. To je dokazni predmet ove Odbrane
9 broj 4 D25. U engleskoj verziji strana 11, treći paragraf. A, strana 11.,
10 treći paragraf, a u B/H/S verziji to je strana 11, prvi paragraf.

11 I, ako možete da pogledate, gospodine pukovniče, središnji dio trećeg
12 paragrafa u kome se kaže, ja ću pročitati samo tu rečenicu. "U jednom
13 trenutku vojnici VRS odvojili su dva ili tri Muslimana iz konvoja. Oni su
14 najprije morali da čekaju pored vozila, a onda su odvedeni malo dalje niz
15 put. Ne znam šta im se desilo."

16 Gospodine pukovniče, ja ovdje vidim različit podatak o broju lica
17 koji su odvojeni iz konvoja, dva ili tri. Šta je tačno?

18 O: Ne verujem da jedno isključuje drugo.

19 P: Ja se slažem da ste Vi u pravu, da 10, 15 muškaraca uvijek sadrži
20 i dva ili tri, ali moje pitanje je jednostavno. Da li su izdvojena dva ili
21 tri muškarca, ili 10 i 15?

22 O: Pa, u prvoj izjavi vidite da u jednom trenutku izjavljujem da se
23 to dogodilo dvojici ili trojici. Moguće je da su bili odvajani i na drugim
24
25
26
27
28
29
30

1 mestima, ali ja sam svakako video da je odvojen veći broj muškaraca.

2 P: Ja ću završiti onda s tim pitanjem. Zašto to niste rekli
3 Tužilaštvu kada ste davali tu izjavu 1998. i kada je, kao što ste i sami
4 rekli, Vaše sjećanje bilo mnogo bolje nego, evo, šest godina poslije toga?
5 Osam godina.

6 O: Zaista se ne sećam.

7 P: Dobro, ja više neću na ovome insistirati, ali pokušajte mi pomoći
8 samo još na jednom mjestu. Slična je situacija, al' za nas može biti vrlo
9 bitna. Molim da mi pomognete samo da predočite svjedoku isti dokumenat. To
10 je engleska verzija, strana 10, četvrti paragraf, engleske verzije. Znači
11 ista izjava. Strana 10, četvrti paragraf. A na B/H/S-u to je strana 9, na
12 B/H/S-u strana 9, pretposljednji paragraf.

13 Pošto je kratak, ja ću Vam pročitati, gospodine pukovniče. Vi tu
14 kažete: "Kada smo se vratili iz Bratunca u Potočare, vidio sam da je Mladić
15 već tamo. Već se počelo sa odvajanjem muslimanskih muškaraca. Vojnici VRS
16 nisu bili unutar kompleksa, ali su pokušali da uđu. Odvojeni muškarci
17 odvojeni su u jednu nedovršenu kuću. Pokušao sam da odem tamo. Pokušao sam
18 da odem tamo, ali su me spriječili vojnici VRS."

19 Vi, u današ..., u svjedočenju koje..., u glavnom ispitivanju kažete
20 da ste ulazili u tu kuću. Pomozite nam. Jeste li ili niste ulazili u tu
21 nedovršenu kuću, kako ste je Vi nazvali?

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Moram da Vas prekinem, gospodine
23 Stojanoviću. O ovom pitanju je već bilo reči. Ne znam da li ste bili tu,
24 mislim da niste, ali ovo pitanje je postavljeno svedoku i on je na njega
25 odgovorio i više ništa nije ostalo nejasno, tako da mislim da nema potrebe

26

27

28

29

30

1 da se svjedok ponovo suočava sa istim pitanjem.

2 G. STOJANOVIĆ:

3 P: Ovo pitanje Vam postavljam iz sledećeg razloga, shvatajući kako
4 ste obrazložili ovako slično pitanje koje je postavila koleginica iz tima
5 Odbrane gospodina Popovića, zašto niste pominjali da ste vidjeli pasoše u
6 toj kući?

7 O: Da li ćemo nastaviti sa ovim pitanjem ili više nije trebalo da
8 bude reči o ovoj temi? Nije mi baš najjasnije.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodin Stojanović nastoji da
10 dovede u pitanje Vašu verodostojnost. On želi, on nagoveštava da Vi niste
11 imali nijednog valjanog razloga da ne pomenete pasoše ranije u svojoj
12 izjavi. Zbog toga dopuštam ovo pitanje. Ali, gospodin Stojanović istovremeno
13 zaboravlja da ovde nas, da nas ovde ima tri, odnosno četiri profesionalne
14 sudije, prema tome, nas nije lako impresionirati.

15 SVJEDOK: [simultani prevod] Možete li, molim Vas, da ponovite
16 pitanje?

17 G. STOJANOVIĆ:

18 P: Moje pitanje s kojim završavam glasi: zašto priču, ili dio Vašeg
19 iskaza, o tome da ste vidjeli pasoše u uglu ove kuće, niste pomenuli u
20 svojoj izjavi koju ste dali Tužilaštvu 1998., a evo mogu reći i 1995.?

21 O: Ne znam.

22 G. STOJANOVIĆ: Časni Sude, ja bih zamolio, ako mogu, i završavam s
23 tim, da zamolim gospođu poslužiteljicu da samo na grafoskop stavimo jedan
24 dokumenat i da zamolim svjedoka koji je ovdje rekao da poznaje, djelimično,
25 ćirilичno pismo, da nam pokuša, ako mogu da zamolim, imam i za Sudsko
26 vijeće, da nam pokuša pročitati bilo šta od ta tri toponima, tra... ta tri
27 imena gradova koji se tu navode.

28

29

30

1 I time ja završavam, časni Sude. Samo da napomenem, radi se o
2 ćiriličnom pismu i imenima gradova u istočnoj Bosni.

3 P: Gospodine pukovniče, možete li nam reći, imajući u vidu da ste
4 rekli da je Vaše poznavanje ćirilice ograničeno, i pročitati bilo koji od
5 ova tri toponima, ta tri grada koja su tu navedena?

6 O: Mogu da pokušam. Ovaj naziv u dnu, Bračeriya. Nešto tako.

7 P: Hvala Vam, gospodine pukovniče.

8 G. STOJANOVIĆ: Samo radi zapisnika, časni Sude, ovdje su napisani
9 gradovi koji se nalaze u neposrednoj blizini svih ovih događaja. To su
10 Šekovići, Bijeljina i Vlasenica. Treći po redu je grad koji se zove
11 Vlasenica, kroz koji je kolona i prošla i kojeg je gospodin pukovnik
12 maloprije pomenuo i pročitao.

13 Hvala. Ja nemam više pitanja. Hvala Vam pukovniče.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Pre nego što prekinemo sa
15 radom, gospodo Fauveau koliko Vam je vremena potrebno sutra?

16 GĐA. FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedniče, otprilike dva
17 sata.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Još uvek Vam trebaju dva dana /u
19 engleskom transkriptu: "sata"/.

20 Gospodine Krgoviću?

21 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Potrebno mi je oko pola sata.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes ili gospodine
23 Sarapa? Neko od Vas?

24 G. SARAPA: [simultani prevod] Dva sata.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Treba Vam dva sata?

26

27

28

29

30

1 G. SARAPA: [simultani prevod] Da, dva sata.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Upozoravam vas unapred da sutra
3 nećemo završiti. Sud prekida sa radom.

4 Hvala.

5 ...Sjednica završena u 13.47h. Nastavak zakazan za
6 utorak, 26. septembra 2006. u 14.15h.

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30